Шу азиз Ватан — барчамизники!

Ишонч

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

● 1995 йил, 11 август ● №32 (226)

Мустақиллигимизнинг 4 йиллигига

УЛУҒ НЕЪМАТ

МУСТАҚИЛЛИКНИ ҚАДРЛАШ УЧУН АВВАЛО, БОСИБ ЎТИЛГАН ЙЎЛНИ ТЎҒРИ БАҲОЛАШ КЕРАК

СССР парчаланиб кетганидан сўнг энг даҳшатли воқеа Ўзбекистонда юз бериши лозим эди. Лекин, бундай бўлмади. Каримов бирорта хатога ҳам йўл қўймади. Истиқболни кўзлаб қилинаётган ишлар XXI аср Ўзбекистон гуллаб-яшнайдиган аср бўлади, дейишга ҳуқуқ беради.

(«Век» газетасининг 1995 йил 21-27 июль сонидан).

Биз давлат мустақиллигимизнинг тўрт йиллиги арафасида турибмиз. Демак, ана шу муддатда босиб ўтилган сиёсий йўлни сарҳисоб қилсак бўлади. «Век» газетасида баён қилинган юқоридаги фикр ҳар биримизни чуқур мулоҳаза-мушоҳада юритишга даъват этади. Ҳали ҳам орамизда «мустақиллик нима берди?» дегувчилар бор экан, биз бугун аввало 1991 йилда ўзимизни қийнаган саволларга жавоб ахтаришимиз зарур. Хўш, ўшанда бизни қандай саволлар қийнаган эди?

Менинг назаримда тахминан шундай: биринчидан, юртбоши танлаган йўл бизни халқимизнинг хоҳиш-иродасини ифодалайдиган манзил томон дадил бошлаб борадимийўқми? Иккинчидан, мустамлакачиликнинг арзон нонидан айрилиб қолган сиёсий кучлар жазавани авж олдириб давлатимиз дахлсизлигига хавф солгудек бўлса, юртбоши қай даражада журъат ва қатъиятлилик кўрсата олиши мумкин? Учинчидан, биз бир буюк давлатга қарамликдан қутилиб, бошқа бир буюк давлатга қарам бўлиб қоламизми ёки ўзимизга хос мустақил йўлдан борамизми? Тўртинчидан, бундан буён бой давлатлардан садақа ёки қарз сўраб яшаймизми, ёки бўлмаса, эндигина мустамлака занжиридан озод бўлган давлатимизнинг қаддини ўз кучимиз ва ўз бойлигимиз билан, ўз эркимиз ва ўз ғоямиз билан, ўша бой ва кучли давлатлар билан тенгҳуқуқли ҳамкор сифатида, улардаги илғор тажрибаларга таяниб тиклаймизми? Хуллас, ўшанда уй-хаёлларимизни чулғаб олган саволлар чексиз-чегарасиз эди.

Бизнингча, кейинги тўрт йилда Ўзбекистонда шаклланган ижтимоий, сиёсий, иқтисодий вазият, айниқса, сиёсий барқарорликнинг турғун бўлиб қолиши, ташқи сиёсатда мўътадил йўл тутилганлиги, аввало, қўшни давлатлар билан алоқани мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилганлиги, бу алоқалар жараёнида сиёсий масалалардан кўра кўпроқ иқтисодий омиллар музокара мавзуси бўлганлиги юртбоши танлаган йўлнинг моҳиятини кўрсатиб турибди. Бугунги куннинг ижтимоий-сиёсий ҳароратини ҳис этиш учун кечаги кунимизни эслайлик.

Улуғ маънавий неъмат — мустақиллик эълон қилинган ғоят мураккаб давр. Империяга қарамликдан қутилиб, озодлик ва мустақиллик нашидасини сураётган халқ ўз раҳнамосининг хатти-ҳаракатини ўша давр мезони билан баҳолайди. Қулчилик руҳияти билан занжирбанд қилинган халқ озодликка эришганидан кейин ҳам маълум вақтгача ўша руҳият таъсирида қолиб, ишонувчанлик ва соддадилликдан ҳалос бўла олмаслиги аниқ. Буни ўша мураккаб давр тажрибаси кўрсатди. Мустақилликка эришган қайси давлат раҳбари сиёсат санъатининг нозик жиҳатларини англаб етмасдан собиқ империя «демократлари билан жўровоз бўлаверса, соддадил халқнинг олдида ўша раҳбар чинакам раҳнамо, халқ қаҳрамони, миллат шаънининг ҳомийси сифатида ошириб-тошириб тарғиб қилинаверди. Буни демократияни ниқоблаб олган буюк давлатчилик ва буюк миллатчилик кайфиятидаги сиёсий кучлар таъсирига берилган. матбуот қойиллатиб уддалади. Бу матбуот қандайдир ғаразли мақсадни кўзлаб, атайлаб собиқ империя меросхўри билан дарҳол орани очиқ қилган давлатларни «демократия қўрғони», уларнинг халқ қаҳрамони номини олган раҳбарини миллат ҳомийси, дея улуғлаган бўлса, Ўзбекистонни «коммунизм қўрғони», унинг раҳбарини эса Карл Маркс таълимотининг давомчиси, дея «ташвишланиб» ёзди.

Аслида ёш давлатимизда ички низо туғдириб, собиқ коммунистлар билан янги демократлар ўртасида хунрезликни авж олдиришни мақсад қилган бундай тескари тарғиботнинг моҳиятини оддий халқ яхши англаб етмасди.

Кейинчалик собиқ империя асоратида бўлган миллат ва элат кўп нарсага ақллари етди. Ўзбекистон иғволарни четлаб ўтиб, мустақилликни тобора мустаҳкамлаб бораётганлигини кўрган шовинистик кайфиятдаги миллатчи унсурлар жазавага тушиб қолишди.

Шубҳасиз, давлатни бошқариш санъати жуда нозик, айтиш керакки, сиёсат бобида қалтис санъат. Уни эгаллаш учун жиддий синовдан ўтиш зарур. Бу синов кўплаб давлат арбобларини довдиратиб қўйганлигини яхши биламиз. Мустақилликка эришган барча давлатлар учун ўтиш даври оғир бўлди. Умуман ҳар қандай ёш мустақил давлатни сиёсий-иқтисодий бўҳронлардан олиб чиқиш машаққатларини сиртдан кузатиб, ҳис этиб туришнинг ўзи бўлмайди. Бу вазифани уддалаш ва амалга ошириш учун бел боғлаган давлат арбоби қай даражада иродали, қатъиятли, журъатли, ҳушёр ва сезгир бўлиши кераклигини Ўзбекистонга раҳбарлик тажрибаси кўрсатди.

Тўғрисини айтадиган бўлсак, ўтган тўрт йил мобайнида Президент қўйган ҳар бир дадил қадам бизга далда бағишлаб келди. Бироқ шу пайтгача «Ўзбекистон иккиланиб турибди, зўрнинг тегирмон тоши уни яна мустамлака ва коммунизм сари буриб юбориши мумкин», дея башорат қилиб келганлар ҳам бўлди. Бундай «башоратомуз» гаплар кўпроқ хорижга кетиб қолган ва ҳозирда муҳолифат деб аталаётган калтабинлар томонидан айтилди. Аслида ўша мураккаб ва қалтис даврни яна бир бор эслаб кўрайлик. Михаил Горбачев СССР Президенти бўлиб ишлаб турганида Москванинг рухсатисиз Ўзбекистонда президентлик лавозими жорий этилди ва иттифоқдош республикалар раҳбарлари ўртасида Ислом Каримов биринчи президент бўлди. Озарбайжоннинг ўша пайтдаги раҳбари буни «катта жасорат» деб атади ва у «биз ҳам шундай қиламиз деганимда Горбачев мени қайтариб ташлади» деди. Демак, Президентимиз ўшандаёқ мустақиллик йўлини танлаган.

Яна бир мисол, Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллигининг эълон қилиниши. Биз биринчилардан бўлиб эълон қилдик. Марказий матбуот мустақиллигимизни найза билан қарши олди. «Тоталитар тартиб ва коммунистик диктатура бундан буён Ўзбекистоннинг ички ишими? Демократиясиз, озодликсиз мустақиллик ҳозирги қалтис вазиятда реакцион ва хавфлидир» деб ёзди «Известия» газетаси иғвогарлик билан ўша биз учун тарихий ва ҳаяжонли бўлган кунларда. Бугунги кунга келиб бу «башоратлар» нотўғри бўлиб чиқди. Ўзбекистон коммунистик ғоя таянчи бўлиб қолгани йўқ, аксинча, биз ўз мафкурамизни яратяпмиз. Биз тагида сиёсий тазйиқ яширинган сохта демократияни эмас, бошбошдоқлик ва қон тўкишдан йироқ бўлган, шарқона маънавиятга асосланган демократияни жорий этяпмиз.

Бошқа дадил-ташаббусларни эсланг. Қўшфуқаролик ғояси биринчи бўлиб Ўзбекистонда зарбага учради. Евроосиё иттифоқи ҳақидаги масала Ўзбекистоннинг ташаббуси билан кун тартибидан олиб ташланди. Собиқ СССРни қайта тиклашга орзуманд аламзадаларни ва уларнинг маслакдошларини, эски кўприклар ёқиб юборилган, ортга қайтиш

(Давоми 2-бетда.)

Меҳнат жамоаларида республикамиз мустақиллигининг тўрт йиллигини муносиб кутиб олиш учун қизғин тараддуд кўрилмоқда. Ғиждувон ип-йигирув тўқув фабрикасида олти ойлик режалар ошиғи билан адо этилди. Бу ерда сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, қатъий меҳнат маромини таъминлаш учун барча имкониятлардан фойдаланилмоқда. Эришилаётган ютуқларда илғор тўқувчи Фотима Қиёмова (суратда)нинг муносиб ҳиссаси бор. У 1981 йилдан бери корхонада астойдил меҳнат қилиб келаяпти.

Бозор иқтисоди барча қатори Косонсой шойи тўқиш фабрикаси жамоасини ҳам жиддий синовдан ўтказаётир. Интилганга толе ёр деганларидек, ақл ва тадбир билан иш юритиш ўз самарасини беряпти. Ички имкониятлардан фойдаланилаётганлиги туфайли маҳсулот ҳажми ошиб, даромад ва манфаатдорлик юқори бўлаётир. Корхона ишчи-хизматчилари учун барча шароитлар яратилган. Ҳозир бу ерда фирма дўкони, ҳунар мактаби, маданият саройи ишлаб турибди.

Суратда: мастер ёрдамчиси И. Эргашев (ўнгда) ва йўриқчи И. Жабборов тўқув цехида.

А. МАМАДАМИНОВ сурати.

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

ОЛИЙ Мажлис Кенгашининг навбатдаги учинчи сессиясини тайёрлаш ва ўтказиш бўйича тузилган ишчи гуруҳининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Уни Олий Мажлис раисининг ўринбосари Акмалжон Қосимов олиб борди.

Депутатлар кун тартиби лойиҳаси масалалари юзасидан фикр алмашдилар, тайёргарлик ишини такомиллаштиришга қаратилган бир қанча таклифлар киритдилар.

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президентининг Фармонига кўра кўп йиллик ҳалол меҳнати, республика халқ хўжалиги ҳамда аҳолининг юк ва йўловчилар ташиш эҳтиёжини қондиришдаги фидокорлик хизматлари ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол қатнашаётганликлари учун «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компанияси ходимларидан бир гуруҳи Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари ва Фахрий ёрлиқлари билан мукофотландилар.

НАВОИЙ вилояти ғаллакорлари давлат омборларига 31 минг тоннадан ортиқ дон тўкиб, бу соҳадаги режани ошириб адо этдилар. Вилоятда дон етиштириш ўтган йилдагига қараганда икки баравар ошган.

БИРЛАШГАН Миллатлар Ташкилотининг Тошкентдаги ваколатхонасида Ўзбекистонда инсоннинг ижтимоий тараққиётига бағишланган миллий маъруза тақдимот маросими бўлиб ўтди. Тақдимот маросимида иштирок этган БМТ тараққиёт дастури маъмури Жеймс Спет ушбу маъруза республикада инсон тараққиёти муаммоларини ҳал этишда муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилишига ишонч билдирди.

НУКУСДА Марказий Осиё мамлакатлари ва Нидерландиянинг экология соҳаси олимлари ва экспертлари иштирокида уч кунлик семинар бўлиб ўтди. Унда Марказий Осиёдаги беш давлат томонидан Оролбўйида вужудга келган экологик мураккаб вазиятни юмшатиш мақсадида тавсия этилган етти лойиҳанинг дастлабкиси муҳокама этилди.

ТОШКЕНТ вилояти фаолларининг бўлиб ўтган йиғилишида республика Президенти Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 23 июлда бўлган мажлисида иқтисодий ислоҳотларнинг амалга оширилиши ва уларни янада ривожлантириш чора-тадбирлари, пул муомаласи ҳамда халқ хўжалигида ҳисоб-китобларнинг аҳволи тўғрисида сўзлаган нутқида ўртага қўйилган вазифалар муҳокама этилди.

Андижон вилояти фаолларининг йиғилиши ҳам шу масалага бағишланди.

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов мамлакатимизга ташриф буюрган Швейцариянинг ташқи ишлар бўйича федерал департаменти раҳбари Флавио Котти билан учрашди. Меҳмон Ўзбекистон бош вазири Абдулҳошим Муталов билан ҳам учрашди.

МУҲИМ КЕНГАШ

7 август куни Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашида бўлиб ўтган йиғилишда тармоқ касаба уюшмалари Марказий Қўмитаси ҳамда касаба уюшмалари вилоят кенгашларининг раислари, Федерация кенгашининг масъул ходимлари иштирок этдилар. Йиғилишни республика касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси Ҳ. Б. Жамолов очиб, Вазирлар Маҳкамасининг яқинда бўлиб ўтган мажлиси ва Президент И. А. Каримовнинг унда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида батафсил тўхталди. Биринчи ярим йилликда иқтисоддаги мавжуд қийинчиликлар ва муаммоларга қарамай халқ хўжалигининг турли соҳаларида ижобий натижаларга эришилгани, миллий валюта — сўмнинг қадрини мустаҳкамлаш ва уни бозор тамойилларига мослаштириш мақсадида муҳим тадбирлар амалга оширилгани таъкидланди.

Ҳ. Жамолов йиғилганлар эътиборини 30 августда бўладиган Олий Мажлис сессиясида «Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси» қонун лойиҳаси муҳокама қилинажагига қаратди. Бу муҳим ҳужжатни тайёрлашда касаба уюшма соҳасида хизмат қилаётган мутахассислар, ҳуқуқшунослар ҳам фаол иштирок этдилар. Ушбу қонун лойиҳаси билан пухтароқ танишиб чиқиш ҳамда ўн кун муддат ичида тегишли фикр-мулоҳазаларни маълум қилиш таклиф этилди.

Республика вилоятларида фаолият кўрсатаётган мувофиқлаштириш кенгашлари, уларнинг бозор иқтисоди талабларидан келиб чиқадиган вазифалари, касаба уюшма кадрларини аттестациядан ўтказиш билан боғлиқ масалалар ҳам муҳокама этилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

Шунингдек, йиғилишда янги нусхадаги касаба уюшма билетларини тайёрлаш ҳақида сўз юритилди, бу борада тегишли кўрсатмалар берилди.

Термиз шаҳрида бўладиган қишлоқ ёшлари спартакиадаси, Фарғонада ўтадиган ишчи спартакиадасига тайёргарлик ва уни ўтказиш, шунингдек, касаба уюшма ҳаётига оид бошқа қатор масалаларга доир ахборотлар тингланди.

Йиғилишда Федерация кенгаши раисининг ўринбосарлари Қ. М. Рафиқов, Т. Ҳ. Собитов, З. И. Қодировлар иштирок этдилар.

КАСАБА УЮШМАЛАРИДА

НАМАНГАН вилояти касаба уюшмалари кенгашининг навбатдан ташқари мажлиси бўлиб ўтди. Унда вилоят касаба уюшмалари кенгашининг раиси Каримжон Райимжонов республика Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китоби тўғрисида маъруза қилди. Касаба уюшма ташкилотларига мазкур асарни чуқур ва атрофлича ўрганиш тавсия этилди.

Мажлисда ташкилий масала ҳам кўрилди. Абдубанно Ғаниев илмий иш билан шуғулланишга ўтганлиги муносабати билан ўз аризасига кўра вилоят касаба уюшмалари кенгаши раисининг биринчи ўринбосари вазифасидан озод қилинди. Бу лавозимга шу вақтгача вилоят касаба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари вазифасида ишлаб келган Роза Деҳқонова, кенгаш раисининг ўринбосарлигига эса вилоят ҳокимининг етакчи мутахассиси лавозимида ишлаб келган Рашид Мамажонов сайланди.

О.ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири.

ХОРАЗМ вилоятидаги «Истиқбол» жамоа хўжалигида аҳолини ижтимоий ҳимоялашга катта эътибор берияпти. Хўжаликда 1500 оила бошқарув ва касаба уюшма қўмитаси ўртасида тузилган жамоа шартномасида белгиланган имтиёзлардан фойдаланяпти.

— Хўжалигимизда меҳнат ҳақи ҳисобига, аҳолининг эҳтиёжига қараб ун, гуруч, ўсимлик ёғи, гўшт, мева-сабзавот маҳсулотлари берилмоқда, — дейди хўжалик касаба уюшма қўмитаси раиси Омонбой Бердиев. — Шунингдек, қишлоқда яшаётган барча ночор, эҳтиёжманд, кўп болали оилаларга хўжалик ҳомийлик қилмоқда. Уларга ўсимлик ёғи, гуруч, гўшт бепул берияпти.

Бу ерда яна бир хайрли иш амалга ошириляпти. Маросимлар учун моддий ёрдам берилмоқда. Бу ҳам оилаларга катта ёрдам бўляпти.

Шиҳназар АҲМЕДОВ,
«Ишонч» мухбири.

ИНСОН қадрланган жойда иш унумли бўлади, ишлаб чиқаришда юқори натижаларга эришилади. Навоий тоғ-металлургия комбинатида масаланинг ана шу томонига алоҳида аҳамият берилаётир. Бунинг замирида бевосита корхона касаба уюшмаси қўмитасининг ташаббускорлиги ва ташкилотчилиги мужассам.

Корхонанинг биргина уй-жой коммунал хўжалиги бошқармасида ўтган олти ой давомида ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоялашга 13 минг сўм маблағ сарфланди. Жумладан, ижтимоий ҳимояга муҳтож 30 ишчи-хизматчига 446 сўмдан моддий ёрдам берилди, 12 киши комбинат сиҳатгоҳида бепул саломатлигини мустаҳкамлади.

Ризо ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири.

АНДИЖОН вилоят касаба уюшмалари бирлашмасининг бу йилги хайрли ишларидан бири касаба уюшмалари Федерациясининг 70 йиллигига бағишланган касб байрами бўлди. Шу кунгача саноатчилар, маорифчилар шифокорлар, машинасозлар, йўл қурилиши ходимлари ва тадбиркорлар ўз касб байрамларини нишонладилар. Байрам куни шаҳар боғи тўйхонага айланиб кетди. Корхоналарнинг ишлаб чиқариш илғорлари касаба уюшма фаоллари, шаҳар ва вилоят ҳокимлиги вакиллари карнай-сурнай садолари остида нон ва туз билан кутиб олиндилар. Саноатчиларнинг касб байрамларида энг яхши ҳунармандларнинг кўрик-танловлари ўтказилди. Машинасозлар эса касб байрамларида ўзлари ишлаб чиқарган зарур маҳсулотларнинг кўргазмаларини уюштириб, маҳоратларини намойиш этдилар. Бугунги кунда касаба уюшмалари ўтказаётган байрам тантаналари андижонликлар назарига тушди.

З.РЎЗИЕВА,
«Ишонч» мухбири.

ҲАМКАСБЛАРИМИЗНИ ҚУТЛАЙМИЗ

Истеъдодли журналист Акмал АКРОМОВ кўп йиллардан буён матбуот соҳасида хизмат қилади. У «Ишонч» газетасининг тамал тошини қўйганлардан бири. Камтар ва меҳнатсеварлиги билан ижодий жамоа ўртасида ҳурмат қозонди, масъул котибликдан бош муҳаррир ўринбосари лавозимига кўтарилди. Унинг қаламига мансуб кўпгина ҳароратли публицистик мақолалар газетхонлар эътиборига тушган.

А. Акромов яқинда республика Халқ Бирлиги ҳаракатининг нашри — «Бирлик — Единство» газетасига бош муҳаррир этиб тасдиқланди.

Масъул котибни газетанинг юраги, дейдилар. Ҳамкасбимиз Турғун НАЗАРОВ ана шу вазифада хизмат қилиб, «Ишонч» мухлисларининг назарига тушди. Газетани техник жиҳатдан сифатли чиқариш, унинг мазмун ва мундарижасини бойитишда ижодкор дўстимизнинг ҳиссаси оз эмас.

Малакали журналист Т. Назаровга катта ишонч билдирилди: у республика Меҳнат вазирлигининг «Меҳнат» газетасига бош муҳаррир этиб тасдиқланди.

Биз ҳамкасб дўстларимизни янги лавозимлар билан самимий табриклаб, келгуси ижодий ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

ЁЗГИ ТАЪТИЛ МАРОҚЛИ ЎТМОҚДА

Ёзги мавсум нафақат болаларга, балки улар билан бирга катталарга ҳам завқ-шавқ келтиради. Чунки, худди шу фаслда чўмилиш ҳавзалари, оромгоҳлар, тоза, бегубор ҳавоға бой тоғлар ҳамма - ҳаммани ўз бағрига чорлайди. Вилоят ҳокимлиги ва касаба уюшмалари кенгашининг январь ойида қабул қилинган қўшма қарорида бу йил Бухоро вилоятидаги 22 оромгоҳда 30 минг болани соғломлаштиришга мўлжалланган эди. Вилоят ҳокимлиги соғломлаштириш оромгоҳларида дам олаётган болалар ва ўсмирлар сонини иложи борича кўпайтириш, уларнинг кундалик овқат нормаларини бойитиш, шунингдек, сарф-харажатларни қисман қоплаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида 1995 йил 12 июнда бўлиб ўтган йиғилиш баённомасига асосланган ҳолда бир неча қарорлар қабул қилди.

Молиявий танқислик даврида энг кам устама нархлардан фойдаланиш натижасида болаларнинг овқат рациони бойиди. Бугунги кунга келиб, вилоятимиздаги оромгоҳлар биринчи мавсумда 9 мингга яқин, иккинчи мавсумда 10 мингдан ошиқ болаларни соғломлаштирди. Биринчи мавсумда ўз ишини намунали ташкил этган оромгоҳларимиз, иккинчи давра дам олиш босқичида ҳам яхши хизмат кўрсатишди. Булар «Коинот», «Мингчинор», «Мовий гулхан», «Тўқимачи», «Ёш автомобилчи», «Ёш сувчи» кабилар.

Оромгоҳларни таъмирлаш, безатиш, жиҳозлар билан таъминлашда жамоа хўжаликлари, корхона ва ташкилотлар хизмати алоҳида диққатга сазовордир.

«Бухоротекс» ҳиссадорлик жамияти, «Бухоротранс» бирлашмаси, «Ирқурилиш» тресті, «Ўзнефтгазқурилиш» бошқармаси, Ғиждувон туман жамоа хўжаликлари, Шофиркон туман ҳокимлиги ва касаба уюшмалари ёзги дам олишни ташкил этишда фаоллик кўрсатдилар.

Оромгоҳларда овқатланиш, табиат қўйнида дам олиш, сайр-саёҳатлар ташкил этиш, турли-туман тадбирлар ўтказиш, ўлка тарихига оид кечаларни уюштиришга катта эътибор қаратилган. Албатта, табиат қўйнидаги ижод ёшларимизга илҳом бағишлайди.

Вилоят ёзги дам олиш комиссиясининг иккита кўчма йиғилиши Ғиждувон туманидаги «Коинот» ва Вобкент туманидаги «Ёш сувчи» оромгоҳларида ўтказилди. Таклиф этилган оромгоҳ бошлиқлари, тиббиёт ходимлари бу масканларда олиб борилаётган тадбирлар билан танишдилар. «Коинот» оромгоҳида тарбиявий ишларни кузатарканмиз, турли йўналишлар бўйича болалар бажараётган нафис санъат турлари, спорт ўйинлари, чўмилиш мусобақаларини кўриб хурсанд бўлдик. Шунингдек, Амир Темур бобомизнинг 600 йиллигига бағишлаб ўтказилган кечалар ҳам ёшларда катта таассурот қолдирди.

«Ёш сувчи» оромгоҳида эса соғломлаштириш бўйича олиб борилаётган ишлар кўздан кечирилиб, тажриба алмашилди. Пешку туманидаги «Ёшлик» оромгоҳи тарбияланувчилари ёзги мавсумда зардўзлик санъати сирларини ўрганиш билан бирга Бухоронинг 2500 йиллигига бағишлаб кеча тайёрладилар.

Бу йил вилоятимиз бўйича 30 минг боланинг дам олиши мўлжалланган. Бунинг учун 15 млн. сўм талаб этилади, шундан 10 млн. сўми давлат ижтимоий суғуртаси бюджети ҳисобидан қопланади. Иккала мавсум давомидаги мазкур мавжуд йўлланмаларнинг 50 фоизи бепул бўлиб, булар ҳам кам таъминланган ва ота-онасиз қолган етим болаларга, инспекция рўйхатида бўлган ёшларга берилди. Вилоят «Болалар жамғармаси» томонидан 100 та бепул йўлланма ажратилди.

Ш. ИХТИЁРОВА,
касаба уюшмалари Бухоро вилоят кенгаши раисининг муовини, ёзги дам олиш комиссияси раиси ўринбосари.

УЛУҒ НЕЪМАТ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

йўқ, дея жиддий огоҳлантирган ҳам Ўзбекистон раҳбариятидир. Шунингдек, юртбошимиз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси сессияси минбаридан туриб, мустақил давлатлар ҳудудларида низо чиққан тақдирда тартиб ўрнатиш ваколатини даъво қилган буюк давлатлардан бирига бундай ваколатни бериб бўлмайди, деган таклифни дадил ўртага ташлаганлигини бутун жаҳон билади.

Ёш давлатдан ва унинг раҳбариятидан яна қандай журъатлилик кутиш мумкин? Баъзан айрим ёш давлатларнинг бошлиқлари пухта ўйланмаган таклифлар, баёнотлар, мушоҳадасиз мулоҳазалар билан чиқаётган, муҳим халқаро масалалар ва давлатлараро муносабатларда вазиятга қараб оғиб турган бир пайтда Ўзбекистон раҳбариятининг юқорида биз айтиб ўтган ҳолатлардаги журъати қаҳрамонликка тенг.

Урни келганда яна бир нарсани айтиб ўтиш жоизга ўхшайди. Биз туркистонликлар — ўзбеклар, қозоқлар, қирғизлар, туркманлар бир пайтлар Тангри ёрлақаган, тарих абадийлаштирган, дунё тан олган улуғ зотларимиз — авлиё-ю анбиёларимиз, алломаю саркардаларимиз, шоир-у олимларимиз билан армонсиз фахрланамиз. Ахир, улар бирлашишга, бир эътиқодга хизмат қилишга, давлат ишларида доноликка даъват этишган-ку. Шу жиҳатдан олганда Президент Ислом Каримовнинг Марказий Осиё давлатлари ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида қилаётган саъи-ҳаракатлари диққатта сазовор.

Сиёсий сарҳисоб шуни кўрсатадики, кейинги тўрт йилда Ўзбекистон ва унинг халқи билан бирга Президенти ҳам жиддий синовлардан ўтди. Қирғизистон Президенти Асқар Ақаев 1992 йил ноябрь ойида «Аргументи и факти» ҳафталигига (45-сон) берган интервьюсида қирғиз ва ўзбек халқларини тўқнаштириш мақсадида ёқилган оловни сўндиришда Ўзбекистон раҳбари узоқни кўзлаган давлат арбобига хос донолик кўрсатганлигини тан олди. Тожикистондаги фожеалар эса бутун Ўзбекистонни, ўзбек халқини, Президентимизни ларзага солди ва у фожеага чек қўйиш учун қўлидан келган ҳамма ишни қилди ва қилмоқда. Буни қўшни давлатларгина эмас, балки бутун дунё кўриб-билиб турди.

Агар ўтган алғов-далғовли жараёнларни ва ўз вақтида зудлик билан кўрилган чора-тадбирларни эсласак, Президентимизнинг асосий мақсади тинчлик ва барқарорликни таъминлаш орқали мустақилликни мустаҳкамлаш бўлганлигини англаб етамиз.

Шу ўринда бир ҳикматни эслатиб ўтмоқчимиз. Пайғамбаримиз жаноб Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васалламдан кейин давлат тепасига келган буюк тўрт халифанинг энг кейингиси, мусулмон оламининг машҳур саркардаси Ҳазрат Али янги тайинланган Миср валийсига фармон жўнатиб, жумладан, шундай деган экан: «Айниқса, ноҳақ қон тўкилишидан қаттиқ сақлан. Чунки, ноҳақ қон тўкилишидай фалокатга сабаб бўладиган, бу қадар масъулияти катта ва маъмурчилик йўқ бўлишига, давлатнинг қулашига олиб келадиган бошқа нарса йўқдир». Бу гапнинг ҳақлигини ер юзининг гоҳ у, гоҳ бу ерида чиқаётган қонли низолар исботлаб турибди. Шундай экан, бизга ҳозир фақат тинчлик керак. Биз гуруҳбозлик ва маҳаллийчиликка қарши курашиб, ҳаётимизга ўтмиш авлодларимиздан мерос қолган маънавиятни тадбиқ этишимиз зарур. Туркистон халқлари ана шу маънавиятдан келиб чиқиб биргаликда, бир мақсадни кўзлаб ҳаракат қилмас эканлар, орамизга низо уруғини сочувчилар ўзлари учун қулай вазиятни кутиб пайт пойлайверадилар.

Президентимиз қаерда, қандай учрашувда қатнашмасин, «орқага қайтиш йўқ, Ўзбекистоннинг йўли битта — мустақилликни мустаҳкамлаб олға бориш», деб қайта-қайта такрорлаяпти. Жумладан, у МДҲ мамлакатлари раҳбарларининг Минскдаги учрашуви якунлари ҳақида мухбирларга берган интервьюсида: «Менинг фикримни билмоқчи бўлсангиз, ҳамдўстликдаги баъзи раҳбарларнинг мушкул аҳволга тушиб қолганлиги, эски тузумга қайтиш зарурлиги ҳақидаги фикрлари — бўлмаган гап! Ўзбекистон яна тоталитар тузумга қайтиш учун мустақилликка эришгани йўқ. Мустақилликка эришилган вақтдан бери ҳеч нарсага эришилмади, деб ҳисоблаётган кишиларнинг фикрига мутлақо қўшилмайман. Миллатнинг маънавий тикланиши-чи, миллатлараро тотувликчи, қадимий маданиятнинг, тилнинг ривожланаётганичи? Булар нима, ютуқ эмасми!.. Ҳамма нарсани нуқул моддий қадриятларга олиб бориб тақаш ярамайди. Ҳар бир маърифатли кишининг ҳаётида маънавийлик муҳим ўрин тутади».

Гапни мухтасар қилиб айтганда, мустақиллик — бу бизга Аллоҳ берган улуғ маънавий неъмат. Бу неъматни қалбимизнинг тўрида, депсиб турган юрагимизда авайлаб асрамасак тарих бизни кечирмайди, авлодларимиз руҳи тинч қўймайди. Зеро Мустақиллик ҳам Ватан каби ягона, муқаддасдир.

Иброҳим НОРМАТОВ,
Ўзбекистон радиоси бош директорининг ўринбосари.

ИҚТИСОДИЁТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖИЗЗАХ вилояти меҳнаткашлари Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг тўрт йиллиги кунига тайёргарлик кўришни анча барвақт бошлаб юбордилар. Бу улуғ айёмга пиллакорлар ва ғаллакорлар муносиб совға ҳозирладилар. Улар ҳар қачонгидан мўл «кумуш тола» ва сара дон етиштиришга эришдилар.

Мустақиллик кунига қадар бир қатор хўжалик ва маданий-маиший объектларнинг қуриб битказилиши режалаштирилди. Яъни Фориш туманида кунига 400 кишига хизмат кўрсатадиган поликлиника ишга туширилади.

Дўстлик туманида 12 та уй, 2,5 км. узунликдаги ичимлик суви тармоқлари, 1,5 километрдаги газ қувурлари, чойхона қуриб битказилади. Жиззах, Ғаллаорол шаҳарларида, Бахмал, Зарбдор, Зафаробод туманларида бунёд этилаётган ўнлаб объектлар ҳам мустақиллик байрами кунига қуриб битказиладиган бўлди.

Байрам олди вилоят тадбирларида уруш ва меҳнат фахрийларига, ногиронларга, кўп болали оилаларга ижтимоий ва хайрия ёрдами кўрсатиш кўзда тутилган.

Алибой ЭРГАШЕВ,
«Ишонч» мухбири.

***

МАМЛАКАТИМИЗДА асосий аҳолининг қишлоқларда истиқомат қилаётганлиги сабабли қишлоқ хўжалиги мутахассисларини тайёрлаш долзарб масалалардан биридир. Қашқадарё вилоятида бундай кадрлар етиштирувчи ягона ўқув маскани Қарши қишлоқ хўжалиги коллежидир. Унда бугунги кунда бухгалтерлик, агросаноатда тижоратчилик фаолиятини ташкил этиш, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, фермер хўжаликларини ташкил этиш ихтисослари бўйича мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилган. Сўнгги ўқув йилида коллежни 438 талаба битирди. Битирувчилар одатдагидек вилоят агросаноат уюшмаси ихтиёрига жўнатилди.

С. ЧОРИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

Касаба уюшмалари ҳаёти

БИР ВАЗИФАГА ИККИ ХИЛ МУНОСАБАТ

Ўзбекистон Касаба уюшмаларининг XV қурултойида бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида олдинда турган бош вазифалар аниқ кўрсатиб берилди. Кўп миллионли аъзони ўз атрофига бирлаштирган бошланғич ташкилотлар олий анжуман қарорлари бажарилишини асосий вазифа, деб билмоқдалар. Аммо ҳамма жойда ҳам бу соҳадаги ишни бир хил даражада кетяпти, деб бўлмайди.

ТАШАББУСКОРЛИК

Мен Иномжонни ахтариб борганимда далага кетганлигини айтишди. — У киши қанақалигини биласиз-ку,— кулди жамоа хўжалиги бош ҳисобчиси Муҳаммаджон Аҳмедов.— Қушда тиним бор бизнинг Сиддиқовда тиним йўқ, доим иш кетидан югургани югурган. Кечқурун уйига дам олгани кетганидаям ахтариб боришади.

Бош ҳисобчининг бу изоҳи уч йил олдинги воқеани эслатди. Ушанда касаба уюшма қўмитаси раиси хонасининг эшиги ёнида қаторлашиб навбат кутаётганларни кўриб ҳайрон бўлгандим.

Шунда хўжалик раиси жилмайиб:

— Одамлар мендан кўра кўпроқ Иномжон Сиддиқов ҳузурига киришади. Дарди-ҳасратини, эҳтиёжларини айтишади. Касаба уюшма қўмитаси ҳал қила олмаган тақдирдагина биз аралашамиз. Масалаларни кўпинча биргалашиб ечамиз,— деганди.

Ҳа, раҳбарлар орасида ҳам турли тоифадагилари учрайди. И. Сиддиқов сингарилар ўз зиммаларига юклатилган вазифага сидқидилдан муносабатда бўлибгина қолмасдан замона йўналишини, давр талабларини анча барвақт пайқайдилар ва шу асосда иш юритиш чораларини белгилайдилар. Иномжон 80-йиллар охирилаёқ жамиятда юзага келаётган иқтисодий буҳронни ҳис этди. Хўжалик бошқаруви аъзоларига бундан буён ёлғиз қишлоқ хўжалиги билангина шуғулланиш вақти ўтганлигини, ёшлар ўртасида бекорчилар сафи ортаётганлигини, кичик саноат шаҳобчалари вужудга келтириш зарурлигини тушунтирди ва бу муаммони қараб чиқишни сўради. Шу тариқа Норин туманидагина эмас, Наманган вилоятида ҳам биринчилар қаторида биз сўз юритаётган Шамсиддинов номли жамоа хўжалигида ёрдамчи тармоқлар ташкил этишга киришилди. Ҳозир атлас тўқиш, терини қайта ишлаш, тандирчилик, лимонад, ғишт ишлаб чиқариш кичик корхоналари, 3 жойда тегирмон, обжувоз, темирчилик, автомобилларни таъмирлаш тармоқлари фаолият кўрсатяпти ва уларда 100 га яқин меҳнат ўрни яратилган.

Барча фуқароларни ижтимоий ҳимоялашга катта аҳамият берилмоқда. 4 жойда саломатлик нуқтаси, 5 жойда болалар боғчаси, 20 га яқин дўкон, қатор бошқа маиший хизмат шаҳобчалари бехато ишлаяпти ва улар фаолияти касаба уюшма қўмитаси назоратида. Хўжалик қишлоқларидаги 300 дан ортиқ нафақачи, 51 боқувчисиз кекса диққат эътиборда. Қўмитанинг бевосита аралашуви орқасидан 5 нафар отахон-онахоннинг турар-жойи таъмирлаб берилди. Кўмакка муҳтож бўлган Эргаш Деҳқоновнинг ўғли уйлантирилди. Шу йилнинг ўзидагина 25 сувчи, тракторчи ва бригадир республика санаторийси ҳамда дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариб қайтдилар.

— Турмуш фаровонлигига эришиш, иқтисодий буҳронга тезроқ барҳам бериш биринчи навбатда экинлар ҳосилдорлигини оширишда эканлигини яхши биламиз,— дейди суҳбатда И. Сиддиқов.— Шу боисдан бу борадаги интилишни доимо қўллаб-қувватлаб келмоқдамиз ва касаба уюшма аъзоларини ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги куч-ғайратни авж олдиришга даъват этмоқдамиз. Бинобарин, 266 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 46 центнердан, жами 1223 тонна ғалла тайёрланди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига 100 килограммадан дон тарқатилди. Пилла, боғдорчилик ва сабзовотчилик соҳасида ҳам салмоқли ютуқларга эришилди. Касаба уюшма аъзоларимиз 788 гектар майдонда етиштирилган пахта ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олишда ҳам намуна кўрсатмоқдалар.

ВОҚЕАЛАР ОРТИДА

Мингбулоқ туманидаги «Узгариш» жамоа хўжалиги касаба уюшма қўмитаси иш фаолияти билан танишиш учун борганимизда вақт нонуштадан энлигина ошган эди. Қўмита раиси Абдулҳамид Маматқуловни зарур иш билан вилоятга, тармоқ қўмитасига кетганлигини айтишди. Ҳисобчи Собиржон Икромов ёрдамида ҳужжатларни кўздан кечирдик. Йиллик иш режаси матнини ўқиган киши дарров унга тушуна қолмайди. Мазмуни саёз, расмият учунгина тайёрланганми дейсиз. Йилнинг биринчи чорагидан сўнг дарров учинчи чорак бошланган. Учинчи чорак масаласидан кейингина иккинчи чоракда ўтказиладиган йиғилиш режалаштирилган. Дастлабки ёки биринчи чоракка мўлжалланган якка-ю ягона йиғилишда «1994 йил давлат режалари ва меҳнат шартномалари талабларининг бажарилиши»ни қараб чиқиш белгиланган. Аввало, масаланинг шу таҳлитда қўйилишини унча мақсадга мувофиқ деб бўлмайди. Негаки, ишлаб чиқариш режалари қандай адо этилганлиги муҳокама қилиниши касаба уюшма фаолиятига алоқадор эмас. Бунинг устига иш режасининг бутун йил давомида мўлжалланган ва ҳаммаси бўлиб 5-6 талан ошмайдиган мавзуларининг деярлик тенг ярми меҳнат шароитини яхшилашни назорат қилишга қаратилган.

Албатта, бу нарса фуқарони ижтимоий ҳимоялашни ўзининг бош вазифаси деб билган касаба уюшма учун яқин. Лекин бошқа масала йўқми? Балки, шу соҳага эътибор ғоят кучайтирилаётганлиги туфайли ишлаб чиқариш участкасидагилар учун барча шарт-шароит муҳайёдир дерсиз?

Мана, Аҳмаджон Маматқулов раҳбарлигидаги 2-бригада дала шийпонидамиз. Мастава биқирлаб қайнаяпти. Унинг сифатини текшириб кўрдик. Ишонасизми, 50-60 кишига мўлжалланган қозонда номига бўлса-да, на бир чимдим гўшт, на ёнғоқдек картошка чўмичга илинмади.

— Картошкамиз тугаб қолганди,— дейди ошпаз Раънохон Алиёрова худди бунинг учун ўзи айбдордек қимтиниб.

Икки сувчи йигит тахта кароватда ҳордиқ чиқаришаётган экан, бригадир дала кезиб юрганлигини айтишди. Хўжалик касаба уюшма қўмитасининг бу аҳволдан хабари бор-йўқлигини суриштирдик.

— Домла келиб туради,— жавоб қайтаришди йигитлар.

Хўжалик марказий техника устахонасига йўлимиз тушганида эса айни тушлик эди. 28 киши меҳнат қилаётган мазкур ишлаб чиқариш тармоғида, ҳатто, картошка ва гўштсиз қозон ҳам қайнатилмас экан.

— Тушликни уйда ейишади,— деди устахона мудири Турсунбой Раимбоев.

Ажабо, ишда толиққан одамларнинг овқат учун яна пиёда йўл босишлиги, бунинг учун қанча вақт йўқотишлиги, оқибатда ишда самарадорликка путур етиши наҳотки хўжалик маъмурияти ва касаба уюшма қўмитасини безовта қилмаса!

Айниқса, Мулкобод қишлоғида жойлашган «Бойчечак» болалар боғчасидаги ҳолат бизни ачинтирди. Тўғри, боғчадаги озодалик, саранжом-саришталик, ходимларнинг жонкуярликлари таҳсинга сазовор. Аммо болалар учун тайёрланган макаронда ранг деган нарса йўқ, қирқ йил қидирманг, на картошкадан, на бир тишлам гўштдан дарак бор эди.

— Бу йил, умуман, картошка беришмади,— дейди хижолат тортиб боғча мудираси Шаҳринисо Яминова.— Ўзимиз картошка қолдиқларидан дарахтлар орасига экиб етиштирган ҳосилни бир ойдан зиёд эплаштирдик. Боз устига сабзи ҳам тугаб қолди. Бугун идорага бориб соғломлаштириш икки ойлигида гўдакларни семиртириб кучларига-куч қўшиш ўрнига оздиряпмиз-ку, дея жанжал кўтариб келдим.

— Касаба уюшма қўмитасига мурожаат қилмадингизми,— сўраймиз мудирадан.

— Ҳаммаси билишади...

Ҳозир хўжалик далаларида қовун-тарвузнинг айни пишган пайти. Вилоятнинг шимолий туманларида эса картошка йиғиштириляпти, уларда полиз битмайди. Бунинг устига бу йил Наманган бозорларида картошка сероб ва арзон. Наҳотки ҳеч бўлмаганда мавоза усули билан бўлса-да бу маҳсулотни келтиришнинг иложи топилмаса!

Биз хўжаликда фуқарони ижтимоий ҳимоялаш йўлида ҳеч қандай чора кўрилмаяпти, деган фикрдан йироқмиз. Кам таъминланган ва кўп болали оилалар, нафақачилар, боқувчисиз кексаларга ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Афсуски, бу йўсиндаги тадбирларни ўтказишда кўпинча касаба уюшма қўмитаси томошабин бўлиб қоляпти. Бу борада бирон ҳужжат қайд этилмаганлиги сўзимиз далилидир.

Умуман, агар хона эшигидаги ёзувни демасангиз, ичкарида касаба уюшмага оид биронта кўргазмали восита кўзга ташланмайди. Чап тарафдаги деворни бошдан оёқ эгаллаган манзарали сурат, ўнг ёқда араб имлосидаги қандайдир ёзувгина хонага безак бериб турибди. Жамоа шартномаси ва меҳнат беллашувларининг ошкоралиги таъминланмаган. Бутун хўжалик бошқаруви биносида бунга оид бирон ҳужжат йўқ.

Айтгандай, вилоятга қайтганимизда тармоқ қўмитасидагилар А. Маматқуловни кўрмаганликларини, ҳеч қандай юмуш билан чақиртирмаганликларини билдиришди. Бу ёғи қаҳрамонимиз виждонига ҳавола...

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ АГРОСАНОАТ МАЖМУИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМА ҚЎМИТАСИ РАИСИ ИБРОҲИМЖОН МИРЗАРАҲМАТОВ БИЛАН СУҲБАТДАН:

— Ҳисобот даврида тасодифан сайланиб қолган қўмита раислари ҳам йўқ эмас. Улар аксарият ҳолларда хўжалик раислари соясида воқеалар ортида қолиб кетишяпти ва уларнинг ривожига етарли таъсир кўрсатиша олмаяпти. Давр талабларини, касаба уюшмаларининг вазифаларини чуқурроқ билишмайди, масъулиятни етарли ҳис этишмайди. Шунинг учун алоҳида суҳбат ўтказишни, лавозимига лойиқ топилмаганларни умумий йиғилиш чақириб ишдан озод қилишни, ўринларига ташаббускор кишилардан сайлашни режалаштириб турибмиз.

Нима ҳам дердик. Ҳар қалай, касаба уюшмалари ташкилотларига ташаббускор, одамлар ташвиши билан яшай оладиган, уларга фойдали бўлишни ўз бурчи деб биладиган кишилар раҳбарлик қилиши керак...

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч»нинг Наманган вилояти бўйича ўз мухбири.

Ғалла — бебаҳо бойлигимиз. Амалдаги йилда Жиззах вилояти деҳқонлари 204 минг гектар майдонда мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Уни ўриб-йиғиб олиш уюшқоқлик билан ташкил этилганлиги ўз самарасини берди. 240 минг тонна сара дон етиштирилиб, белгиланган йиллик режа ошиғи билан бажарилди. Ана шу катта хирмонда Арнасой тумани ғаллакорларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Айниқса «Самарқанд», «Хоразм» деҳқон ширкатлар уюшмасида ғалла ҳосилдорлиги юқори бўлди.

Суратда: «Самарқанд» деҳқон хўжалигидаги 6-деҳқон ширкат уюшмаси бошқарувчиси (чапдан) Кўчарбой Каримов, касаба уюшма қўмитаси раиси Аҳмаджон Эргашев ҳамда деҳқон ширкатлар уюшмаси раҳбари Холмирза Холбековлар галдаги ишлар хусусида суҳбатлашишмоқда.

Ш. ИБРОҲИМОВ ва К. ЎЛМАСОВ олган сурат.

КИЧИК КОРХОНАНИНГ КАТТА ИМКОНИЯТЛАРИ

ОИЛА БЮДЖЕТИ: ДАРОМАД ВА БУРОМАД

(13 - дарс)

Бозор иқтисоди шароитида кичик корхоналар ташкил этиш, тадбиркорлик билан иш юритиш муҳим аҳамият касб этади. Чунки ҳаёт кун сайин янги талабларни ўртага қўймоқда. Интилишимиз, саъи-ҳаракатимиз бугунги иқтисодий тамойилларга мос бўлиши лозим. Ривожланган мамлакатларда кичик корхоналарнинг салмоғи 80-90 фоизни ташкил қилади. Буни Германия, Япония мисолида яққол кўриш мумкин. АҚШда эса 80 фоизга яқиндир. Шуни айтиш керакки, уларда иш жараёнлари юқори даражада автоматлаштирилган, бошқарув компьютерлари билан таъминланган. Бинобарин, самара ва маҳсулдорлик ҳам юқори.

Меҳнатни, ишлаб чиқаришни, бошқарувни илмий ташкил этиш сармоядорларга катта фойда келтираётганлиги сир эмас. Японияда бир ишчи йилига 100 тадан ортиқ автомобиль ишлаб чиқарса, Россияда 18-20 тадан ошмайди. Қолаверса, япониялик кўпгина ўрта ва йирик фирмалар юзлаб, минглаб кичик корхоналар билан ҳамкорлик қиладилар. Чунончи, «Тойота» автомобиль компанияси 300 мингдан ортиқ ана шундай корхоналар билан биргаликда йилига 2, 8 — 3,2 млн. дона турли маркадаги автомобиллар ишлаб чиқаради. «Тойота» инкорпорэйтид» билан ҳатто 3 кишидан ташкил топган оилавий жамоалар ҳам яқин алоқа боғлаган. Турли маркадаги автомобилларнинг эҳтиёт қисмлари (бир неча юз мингдан бир неча миллион донагача) бош фирманинг талабига мос равишда ишлаб чиқарилади.

Кўп укладли иқтисодда, ишлармонликни шакллантириш ва ривожлантиришда кичик корхоналарнинг ўз ўрни бор. Утиш даврида Ўзбекистон ҳам халқ хўжалигининг барча тармоқларида бундай янги тузилмалар вужудга келаётганлиги эътиборга молик. Кичик корхоналар мулкчиликнинг барча шаклларига асосланиб ташкил қилиниши, қонун билан тақиқланмаган ҳамма тур фаолият билан шуғулланиши мумкин. Бунда давлат, аралаш, хусусий, қўшма, ижтимоий ташкилот мулкларига таянилади. Ўзбекистонда қадимдан халқ ҳунармандчилиги кенг ривожланган бўлиб, кишилар ёғоч ўй-макорлиги, сополсозлик, кандакорлик, заргарлик, этикдўзлик, дўппи, кашта тикиш, гилам тўқиш, деҳқончилик, чорвачилик, қурувчилик ва ҳоказолар билан шуғулланишган. Эндиликда ана шу касблар асосида кичик корхоналар ташкил этиб, маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳар жиҳатдан манфаатлидир.

Кичик корхоналар қандай афзалликларга эга?

— Бирламчи, уларни ташкил қилишда кам маблағ талаб қилинади. Яна:

— кичик корхонани бошқариш ўрта ва катта корхонага қараганда бирмунча енгилроқ;

— кичик корхона бозор талабларига тезроқ мослашади;

— иш жараёнларини техник қайта жиҳозлаш учун кам вақт ва кам маблағ талаб қилинади;

— янги маҳсулотни ўзлаштириш, янгилаш тез амалга оширилади;

— ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш учун имконият катта.

Ҳар қандай корхонанинг у ёки бу гуруҳга мансублигини белгилашда аввало ходимлар сони ҳисобга олинади. Масалан, илгари ана шу мезон асосида корхона, бирлашма, колхоз, давлат хўжаликлари бир нечта тоифаларга бўлинар ва ҳар бир тоифадаги корхонага бошқарув аппарати, ойлик иш ҳақи миқдори белгиланар эди.

Ўзбекистон Республикасининг корхоналар тўғрисидаги қонунида кичик корхона тушунчасининг моҳияти яққол ифодалаб берилган. Кичик корхона тоифасига саноат ва қурилишда 300 тагача, илм-фан соҳасида 100 тагача, ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқларида 25 тагача, маиший ва коммунал хизматда 25 тагача, савдода 15 тагача ходим бўлган жамоалар киради. Бундан кўп ишчи-хизматчилари бўлган тизимлар корхона тоифасига кирадн. Кичик корхона билан корхона мақомини олган корхоналарга солиқ имтиёзлари берилган. Бундан ташқари давлат томонидан махсус жамғарма ташкил қилинган бўлиб, у кичик корхоналарни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлашни кўзда тутади.

Европа ҳамжамияти, қатор ривожланган мамлакатларда бу борада бой тажриба тўпланган. Чунончи, корхона раҳбарлари ва ходимларини ўқитишга, малакаларини оширишга, ишбилармонлик кўникмасини ҳосил қилишга катта аҳамият берилади. Иқтисодий ислоҳотлар чуқурлашиб бораётган ҳозирги кунда хорижий сармоядорлар Ўзбекистонда кичик корхона ташкил қилиб, ишбилармонлик билан шуғулланишдан тўла манфаатдор. Зеро, амалий фаолият орқали улар шароитга мослашиш имконига эга бўладилар, Ўзбекистоннинг қонун-қоидаларини ўрганиб, иш доирасини секин-аста кенгайтириб борадилар. Қолаверса, талаб ва таклиф, аҳолининг харид қобилиятини пухта ўрганишади.

Кичик корхона ўз хусусиятига кўра катта бизнесга йўл очади. Кейинчалик уни кенгайтириш, ривожлантириш анча осон кечади. Иш бирдан катта корхонадан бошланса, уни қуриб битказиш 5-6 йилга чўзилиши, шу йиллар давомида катта маблағ талаб қилиниши мумкин. Катта корхонанинг қувватини ўзлаштириш ҳам бирданига бўлмайди. Конъюнктура ўзгариб қолса, уни бозорга мослаштиргунча яна пул, вақт сарфлаш керак бўлади. Кичик корхона конъюнктура ўзгаришига тез мослашади. Шунинг учун хорижий ишбилармонлар кичик корхоналар орқали муайян бозорни ўзлаштириб, кейин у ёки бу ҳудудда мустаҳкам жойлаша бошлайдилар.

Кичик корхоналар ташаббускорликка, тадбиркорликка кенг йўл очиш билан бирга ходимларни масъулият билан ишлашга рағбатлантиради. Чунки бунда меҳнатдан манфаатдорлик юқоридир. Биргина республика қишлоқ хўжалиги вазирлиги тасарруфидаги деҳқон (фермер) хўжаликларининг ихтиёрида 12 мингдан ортиқ кичик корхоналар мавжуд бўлиб, уларда 90 мингта яқин киши меҳнат қилмоқда. Бу тизимларда йилига 160 млн. сўмликдан ортиқ халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқарилаяпти. Гилам-пояндозлар, кийим-кечаклар, сопол ва чинни идишлар, уй жиҳозлари, гўшт ва сут маҳсулотлари, мева-сабзавот консервалари, қуритилган мевалар, томат пастаси ва бошқалар шулар жумласидандир.

Қишлоқ хўжалигини индустриялаштириш, тармоқда банд бўлган аҳоли сонини камайтиришда кичик корхоналар муҳим ўрин тутади. Жойларда шакар, пахта ёғи, мева-сабзавот шарбатлари, консервалар, сут, гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар, нонвойхона ва ошхоналар кўплаб ташкил қилинаётганлиги бежиз эмас.

Ўзбекистон хом-ашё, ёқилғи, энергия заҳираларига бой. Кичик корхоналар тармоғи кенгайтирилса улар замонавий дастгоҳ ва ускуналар билан таъминланса, янги иш жойлари очиш, мамлакатимизни иқтисодий ривожлантиришда катта имкониятлар вужудга келар эди. Одатда кичик корхонани ташкил қилиш бизнес режага асосан амалга оширилади. Бизнес режада ишнинг мақсад ва вазифалари, манзилгоҳ, хом-ашё манбаи, ишлаб чиқаришга мўлжалланган маҳсулот турлари, талаб ва таклиф, сармояга бўлган эҳтиёж, маҳсулотни сотиш нархи, соф фойда, ходимлар миқдори кўрсатилиши керак. Кичик корхона таъсисчилар томонидан таъсис этилади. Кичик корхона таъсисчилари оила ва бошқа оила аъзолари, хорижий сармоядор, жамоа, давлат хўжаликлари бўлиши мумкин. Бунда тажриба, билим, маблағ биринчи даражали аҳамият касб этади. Ана шунда турли имкониятлар бирикиб, ишни яхши бошлашга шароит яратилади.

Кичик корхоналар ўз фаолиятларини Низомга мувофиқ олиб борадилар. Низомда таъсис жамғармасининг миқдори, корхона манзилгоҳи, бажариладиган иш тури, меҳнатга ҳақ тўлаш қоидалари, ҳуқуқий нормалар ҳамда ижтимоий ҳимоя масалалари кўрсатилган бўлиши керак. Кичик корхона тегишли банк муассасасида ўзининг ҳисоб рақамини очади, барча иқтисодий муносабатларни шартнома асосида олиб боради. Ишлаб чиқарилган маҳсулот, кўрсатилган хизматлар эвазига тушган пул унинг умумий даромадидир. Бунда, албатта, сарф-ҳаражатлар чегириб ташланиши керак.

Ўзбекистон Республикасининг корхона, бирлашма, ташкилотларнинг даромад солиғи тўғрисидаги қонунига кўра кичик корхоналар қуйидаги имтиёзларга эга: ташкил бўлган кундан бошлаб биринчи йил амалдаги солиқ миқдорининг 25 фоизи, иккинчи йил 50 фоизини тўлайдилар. Учинчи йилдан бошлаб солиқлар қонунда белгиланган тартибда тўлиқ тўланади.

Ундан ташқари кичик корхона ўз даромадининг бир қисми эвазига техник қайта жиҳозлаш ишини олиб борса, бу маблағдан солиқ тўланмайди. Хайр-эҳсонга берилган пул ҳам солиққа тортилмайди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар икки йил мобайнида солиқ тўлашдан озод этиладилар.

Бозор шароитида иқтисод ва тежамкорлик ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Бу кичик корхоналарга ҳам тўла тааллуқли. Уларда даромад ва буромад, иш ҳақи фонди, уни сарфлаш, турли жамғармани яратиш ва ишлатишга оид ҳисоб-китоб ишлари пухта олиб борилиши керак.

Айниқса, бажариладиган ишларни ходимлар орасида тақсимлаш, вақт, унумдорлик меъёрларини белгилаш, баҳо масалалари жуда муҳимдир. Кичик корхона таъсисчилар томонидан бошқарилади ва назорат қилиб турилади. Хулоса қилиб айтганда, тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш оила олдига катта масъулият қўяди ҳамда рўзғор тўкинчилигини таъминлаш имконини яратади. Кичик корхона оила бюджети даромадларини кескин кўпайтирувчи муҳим омилдир.

Абдуқодир ўғли АБДУСАДИР,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

Ёзнинг жазирама кунларида баҳаво, хушманзара жойларда дам олиб ҳордиқ чиқарганга не етсин. Наманган вилоятидаги «Косонсой» санаторийси ана шундай сўлим масканлардан бири. У 1981 йилдан бери фаолият кўрсатиб келяпти. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг курортлар бошқармасига қарашли мазкур оромгоҳ 250 ўринли бўлиб, барча замонавий шарт-шароитларга эга. Санаторийда юрак хасталиги, оёқ оғриғи, ошқозон-ичак ва бошқа касалликлари бўлган кишилар даволаниб, ҳордиқ чиқарадилар.

Суратда: «Косонсой» санаторийси директори М. Сайфуллаев (ўртада) дам олувчилар даврасида.

Муҳаммад Амин олган сурат.

ОҲАНГРАБО ҚЎШИҚЛАР ЯНГРАСИН

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси республикада маданий ишларнинг кўламини кенгайтириш, халқ бадиий ҳаваскорлигини янада ривожлантириш борасида кенг кўламдаги тадбирларни амалга оширмоқда.

Бугунги кунда мустақил республикамизда касаба уюшмалари тасарруфида мингдан зиёд маданий масканлар бўлиб, уларда ишчи-деҳқонлар, хизматчилар, ёшлар санъат сирларини ўрганаяптилар, меҳнаткашларнинг маданий ҳордиқ чиқаришларига баракали ҳисса қўшаяптилар.

Бу масканлардаги бадиий-ҳаваскорлик тўгаракладри қатнашчилари ҳар йили ўтказилаётган «Наврўз», «Мустақиллик» каби халқ байрамларида мунтазам иштирок этмоқдалар. Ҳаваскор санъаткорларнинг ижодий изланишлари борасидаги саъи-ҳаркатларини баҳолаб бориш, янги-янги йўналишларда уларни фаолликка чорлаш, ёркин юлдузларни топиш юзасидан туманларда, вилоятларда фольклор жамоаларининг кўрик-танловлари уюштирилаяпти.

Мустақиллигимизнинг бир йиллиги арафасида илк бор «Халқ ҳаваскор жамоаси» деган фахрий унвонни жорий этдик. Қолаверса, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши раёсати халқ ҳаваскорлик ижодини ривожлантириш ва тарғиб қилишга катта ҳисса қўшган бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларига, намунали жамоа, клуб, муассаса ҳамда маданий соҳа мутахассисларига ижрочилик маҳорати учун кенгашнинг мукофотини бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

Вилоят касаба уюшмалари қўмиталари жойларда кўрик-танловлар уюштириб, истеъдод эгаларини «Ўзбекистон касаба уюшмалари мукофотининг лауреати»га тавсия этишди. Булар сафида: Фарғона шаҳар маданият уйига қарашли «Фантазия» рақс ансамбли, Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси ҳузуридаги ўзбек халқ чолғу оркестри, Ангрен шаҳридаги Навоий номли маданият уйининг «Шанс» шоу балети, Тошкент шаҳридаги Индира Ганди номли тикувчилик фабрикаси ҳузуридаги маданият саройи, Ўзбекистон қуролли кучлари ансамблининг яккахон хонандаси Шуҳратжон Воҳидов, Бердақ номли Қорақалпоғистон давлат дорилфунуни маданият саройи қошидаги «Ҳурлиман» халқ этнографик ансамбли, Қорағалпоғистоннинг Кегейли туманидаги «Ақтуба» дастаси, Чимбой туманидаги «Қамисариқ» даста бахшиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган механизатор Даулетнияз Мамбетниязов, «Лазги» миллий фольклор Хоразм ансамбли, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Юлдуз Усмонова, Зоҳид Ҳақназаров бошчилигидаги симфоник оркестр, «Син-Сэн» корейс этнографик ансамбли каби гуруҳ ва ижрочилар бор.

Буларнинг ҳаммаси яхши, албатта. Аммо ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар ҳам кўп. Жумладан, маданият ходимларининг маошини кўпайтириш, уларга ижод қилишлари учун етарли шарт-шароит яратиш, маданият саройлари, клублардаги бадиий ҳаваскорларни концерт сафарларига чиқиш учун транспорт билан таъминлаш, қишлоқлардаги маданият ходимларига имтиёзлар яратиб бериш, маданий тадбирларни доимий равишда маблағ билан таъминлаш бугун ҳар қачонгидан долзарб бўлиб турибди.

Бозор иқтисодиёти давридаги вақтинчалик қийинчиликлар маданиятимизнинг ривожи, санъатимизнинг равнақ топишига асло ҳалал бермаслиги лозим. Баъзи вилоятларда клуб иншоотлари тижоратчиларга бериб юбориляпти. Бу жойларда тикувчилик цехи, магазинлар, темир асбоблар ясайдиган цехлар очилмоқда. Демак, минглаб, юзлаб, ёшу қари маданий дам олиш имкониятларини ҳам йўқотаётир.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси юқоридаги қарорни айни долзарб бир паллада қабул қилди. Бу қарор маданий муассасалар ишини ҳар жиҳатдан жонлантириш, санъатимизни равнақ топтиришда катта аҳамият касб этиши шубҳасиз. Тинчлик-омонлик бўлса, мовий осмонда ўзбек куйи ва қўшиқлари баралла янграйверади. Бунга ишончимиз комил.

М. МИРҲАБИБОВ,
Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг инсонпарварлик муаммолари, ёшлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш бўлимининг маслаҳатчиси.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

(14-20 август ҳафтасига)

ДАЛВ (20.01 — 18.02) ойида туғилганлар бу ҳафтада оилавий иш фаолиятларига оид ҳисоб-китобларни кўриб чиқишлари ҳамда ўтган давр мобайнида юз берган камчиликларни бартараф этиш билан шуғулланишлари лозим. Мазкур ойда таваллуд топганлар ҳафта давомида кўп қувончли воеаларга дуч келишлари кутилади.

ХУТ (19.02 — 20.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафта оддий ўтиши кутилади. Дам олиш, сафарга чиқиш, турли маросимлар ўтказиш жоиздир. Лекин ичкилик, бузуқчилик каби тубанликка берилиш гуноҳдир. Узоқ кўрмаган ёру биродарлар билан учрашишлари мумкин.

ҲАМАЛ (21.03 — 21.04) ойи фарзандлари учун ҳафтанинг дастлабки ярми хосиятсиз бўлиб, сўнгги кунлари омадли келиши кутилур. Дастлабки кунларда савдо-сотиқ, сафарга чиқишлар, илмий ва ижодий ишлар, катта анжуманлар муваффақиятли ўтади. Кейинги кунлар эса мазкур тадбирларни тўхтатиб туриш маъқулроқ.

САВР (22.04 — 20.05) ойида таваллуд топганлар учун бу ҳафта одатдагидай ўтиши мумкин. Сафарларнинг бехатар кечиши, соғлиқни тиклаш билан шуғулланишлари мақсадга мувофиқ кечиши кутилур. Хусусан, савдо-сотиқ учун қилинажак сафарлар кўп фойда келтирур. Сафар давомида спиртли ичимликлар истеъмол қилишдан сақланиш муваффақиятлар гаровидир.

ЖАВЗО (21.05 — 21.06) ойи фарзандлари учун эски таниш ва қадрдонлар билан кутилмаган учрашувлар юз беради. Молиявий соҳада омад кулиб боқади. Савдо-сотиқ ривож топади. Кутилмаган томонлардан ёрдам келиши ҳам кутилади. Кўзланган натижага эришилади.

САРАТОН (22.06 — 21.07) ойи фарзандлари учун бу ҳафта тинч-осойишта ўтади. Ҳар ким, бу ҳафта давомида яхши дам олиб, соғлигини тиклаш билан шуғулланса, ёмон бўлмас. Яхши, солиҳ кишилар суҳбатида бўлмоқ, улардан руҳий озуқа олмоқ кўп яхшиликлар келтирур. Ўғирлик, порахўрлик, кишиларга қаҳр-ғазаб қилишлар тинчлик бузилишига сабаб бўлур. Сафарга чиқишлар, бошлиқлар қабулида бўлишлар яхши натижалар берур.

АСАД (22.07 — 22.08) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли ва осойишта келади. Шунинг учун ҳар қандай эзгу ишга қўл уриш мумкин. Бундан ташқари бошлиқлар ҳузурига кириш, шартномалар тузиш, саёҳатга чиқиш билан бемалол шуғулланиш мумкин. Ҳафта давомида ҳар томонлама пок юриш, қўлга кирадиган ютуқлар учун кафиллик беради.

СУНБУЛА (23.08 — 22.09) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта тўла омадсиз келиши кутилади. Шунинг учун иложи борича ҳар қандай ишдан, хусусан, натижаси номаълумлардан сақланмоқ лозим. Кўпроқ вақтни оила даврасида, фарзандлари тарбияси билан ўтказиш кутилмаган нохушликларнинг олдини олишга сабаб бўлади. Бу кунларда сафарга чиқмаслик маъқул ва иложи бўлса раҳбарлар билан мулоқотда бўлмаган ҳам яхши. Қолаверса, камбағал, бева-бечораларга хайри-эҳсон қилиш мумкин бўлган хосиятсизликларнинг даф бўлишига сабаб бўлажак.

МЕЗОН (23.09 — 23.10) ойида таваллуд топганлар бу ҳафтани оилавий ишлардаги ҳисоб-китобларни юритиши, ҳамда ўтган давр мобайнида юз берган камчиликларни бартараф этиш билан шуғулланишлари керак. Мазкур кишиларнинг ҳафта давомида кўп қувончли воқеаларга дуч келишлари кутилади.

АҚРАБ (23.10 — 21.11) ойи фарзандлари учун ҳафтанинг аввалги кунлари анча ҳосиятсиз келиши кутилади. Шунинг учун улардан эҳтиёткорлик талаб қилинади. Айниқса, атроф-теварак кишилари билан яхши муомалада бўлмоқдан, кўп наф кўриш мумкин. Ҳафтанинг охирига бориб эса ишлар яна жойига тушади. Молиявий ишлар ҳам юришиб, катта маблағга эга бўлишлари ҳам мумкин. Ҳафта сўнгида муҳаббатда ҳам омад кулиб боқиши кутилади. Лекин спиртли ичимлик истеъмол қилишдан мутлақо ўзини тиймоқ даркор. Акс ҳолда катта нохушликлар юз бериши мумкин.

ҚАВС (22.11 — 21.12) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта одатдагидай ўтиши кутилур. Бу кунларда кундалик доимий ишлар билан шуғулланишдан ташқари оилавий дам олишга чиқиш, балиқ овига бориш ҳам, саёҳатга чиқиш ҳам кўп маъқул бўлур. Бундан ташқари фарзандлар тарбиясига ҳам алоҳида эътибор бериш зарур.

ЖАДДИ (22.12 — 19.01) ойида туғилганлар учун келаси ҳафта оддий, осойишта ўтиши кутилур. Деярли бирор катта воқеа содир бўлмайди. Бу кунларда оила билан дам олишга чиқиш, табиат қучоғида сайр этиш, қадрдон ёру биродарлар билан бирга бўлиш жуда кўнгилли ўтиши кутилур. Бундан ташқари тўй-ҳашам ва бирор-бир маросимни ўтказишга ҳам ҳеч қандай монеъликлар йўқ. Сафарга чиқиш ва ўз соғлигига ғамхўрлик ҳам кўп маъқул ишлардандир. Валлоҳу аълам.

ЭЪЗОЗЛИ СОВҒА

Абдулла Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти буюк бобокалонимиз, жаҳонгир саркарда Амир Темур туғилган кунининг 660 йиллигига бағишлаб қатор китоблар, плакат ва тақвимлар нашр этишни мўлжаллаган эди. Яқинда нашриёт соҳибқироннинг рангли суврати туширилган 1996 юбилей йили тақвимини кўп нусхада босмадан чиқарди. У миллий қадриятларимизни эъзозлайдиган ҳар бир ватанпарвар учун муносиб эсдалик совғадир.

Р. ЖАББОРОВ.

ОИЛА ДАВРАСИДА

Одамийлик сабоқлари

ҲУРМАТ ҲИКМАТИ

Янгиланган жамиятда кишилар ўртасидаги ўзаро муносабат асосида инсонпарварлик — яъни инсонга муҳаббат ва ҳурмат ётади.

«Инсонни билиш учун уни севиш керак», — деган эди Л. Фейербах. Кишиларга муҳаббат хушмуомалалик, одоблилик, камтарлик каби хусусиятларда ўз аксини топади.

Хушмуомалалик кишилар ўртасидаги муносабатнинг шундай шаклики, у орқали шахснинг ўзгаларга қадр-қиммати ва ҳурмат туйғулари ифодаланади.

Хушмуомалалик кишиларга нисбатан хайриҳоҳ бўлиш, уларга яхшилик тилаш туйғуларини вужудга келтиради. Оддийгина «марҳамат» сўзининг ўзи кишининг хушфеъллигидан далолат беради. Бу сўз қўлланилганда илтимос оҳанги анча юмшайди, нутқни ана шу сўз буйруқ эмас, илтимосга айлантиради. Дарҳақиқат, бошқаларга хушмуомалалик оҳангини таъминловчи «марҳамат қилиб, малол келмаса» каби иборалар билан мурожаат қилинса, у ўтинаётган кишига имкони қадар ёрдамлашишга ҳаракат қилади. Сервантеснинг «Хушмуомалалик каби ўта арзон ва ниҳоятда қадрланадиган ҳеч нарса йўқдир», — деган сўзлари бугунги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотган эмас.

Хушмуомалалик ҳар бир маданиятли кишининг муҳим фазилатларидан биридир. Бу фазилат маданиятли кишиларнинг уйда, жамоатчилик ичида ва кўчада юриш-туриши, муомаласида, қўни-қўшниларга ва таниш-билишларга, аёллар ва болаларга бўлган муносабатларида намоён бўлади. Бошқаларга нисбатан хушмуомала бўладиган, бироқ қўл остидагиларга қўполлик қиладиган кишини маданиятли деб бўлмайди.

Баъзан оддий вазифада ишлаб юрган кезлари атрофдагиларга хушмуомалада бўлиб келган киши сал амалга миниши биланоқ қўпол, жиззаки бўлиб қолади. Ўзини бошқалардан устун тутади. Натижада бирон бир раҳбарнинг қўполлиги унинг қўл остидаги хизматдошларининг ҳам қўполлигига олиб келиши мумкин. Пировард оқибатда бундай жамоада ишлаб кетиш ҳам қийин бўлиб қолади. Дағаллик, бақириб-жеркиб бериш, гоҳида ҳақоратомуз сўзлар билан камситиш аввало ўша кишининг маданиятсизлигидан, маънавий қашшоқлигидан далолатдир. Гоҳо жаҳл отига минган ногироннинг ўз кўкрагига муштлаши, ёқасини жаҳл билан йиртиши, кишиларга ҳасса ўқталиб дағдаға қилиши каби хатти-ҳаракатларини эл олдидаги хизматларини пеш қилиб оқлашга уринишларини кўриш мумкин. Бу нохуш манзарани ҳеч бир баҳона билан оқлаб бўлмайди. Ҳар бир киши ўзини тута билиши, идора эта олиши даркор.

Одоб туйғусидан маҳрум ҳар қандай ҳаракат кишини ранжитиши мумкин. Жумладан, трамвайда ногиронга жой бўшатиб берса-ю, бу қандайдир йўл билан алоҳида таъкидланса, ногироннинг дили оғриб қолиши, натижада хушмуомалалик дилозорликка айланиши мумкин.

Шунингдек, ўриндиққа ўтирган ёшларга қарата «Ҳой, тепангда мункиллаб турган кампирга жой бўшатиб берсангчи», «Чолга жой берсангчи» каби одоб доирасига сиғмайдиган иборалар кексаларнинг дилини ранжитиши мумкин. Бундай гапларни таъриф билан ёки имо-ишора билан тушунтирган матлуб. Жумладан, Саъдий:

Ширин сўзли шилгай душман пўстини
Дағал сўзли қилар душман дўстини.

каби мисралари орқали ширинсўзлик ҳосиятини аниқ ифодалаган.

Хушмуомалалик туйғуси диққат-эътиборда, инсон учун қайғуришда ҳам намоён бўлади. Шундай кишилар борки, улар ўз дўстлари, ўртоқлари, ҳамкасбларига нисбатан ғамхўр, диққат-эътиборли бўлишади. Айни пайтда уларнинг ўз яқинларига — ота-онасига, ака-укаларига ёки хотинига нисбатан қўполлик қилишларини кузатиш мумкин.

Бир йигитнинг афсус ва надомат чекиб қолганини эшитганман. Ўша йигит шаҳарга ўқишга келиб, ўқиб, ўрганиб, файласуф олим ҳам бўлибди. Қишлоғига қайтгач, у ердагиларни менсимай, гердайиб калондимоғлик билан муомалада бўлибди. Бойваччами, амалдорми бир синфдош ўртоғи дастурхон ёзиб таклиф этса, борибди, аммо бемор отасини бориб кўришга фурсат топмабди. Кўриниб турибдики, бундай кишилар амалга эга бўлишса ҳам чинакам инсонийликка эриша олмаган.

Инсонга муносабат фақат меҳнат жараёнида, ишхонада, хизмат вазифасини бажариш чоғидагина эмас, балки оилада ҳам ҳамиша диққат марказида бўлиши лозим. Шахсий ҳаёт хусусий иш эмас. Ҳар бир кишининг шахсий ҳаёти бошқаларга қандайдир даражада боғлиқдир ва уларга таъсир қилиб туради. Бинобарин, турмушда ҳам ёмон хулқ-атвор бошқа кишиларга албатта таъсир кўрсатади. Салбий хатти-ҳаракат янги жамият қуриш учун курашдан чалғитиши мумкин.

Яна бир гап: энг юқори маълумот ҳам, юксак мансаб ҳам ҳеч бир кишининг қўполлиги, манманлиги ва бошқаларга эҳтиётсиз муносабатда бўлишини оқлай олмайди. Муборак ҳадисларимизда: «Ўзингдан юқори турганларга эмас, ўзингдан пастда бўлганларга қара, чунки бу сени Аллоҳ неъмати ёғилишини менсимасликдан сақлайди», — дейилишида бир ҳикмат бўлса, «Ҳар бир мўмин банда ўз биродарларининг кўзгусидир. У бировларда ўз айбини кўрса, ўзида бўлган шундай айбни тузатишга ҳаракат қилиши керак», — дейилганида минг ҳикмат бор.

Абу ад-Дардо ривоят қилишича, Расулуллоҳ: «Кимгаки мулойимликдан насиба берилган бўлса, унга яхшиликдан насиба ато қилинган бўлади ва ким ундан маҳрум қилинган бўлса, яхшиликдан ҳам маҳрум бўлган бўлади. Қиёмат куни мўмин банданинг тарозусини оғир қиладиган ҳам яхши ахлоқдир. Аллоҳ Таоло ёмон сўз ва ёмон феъллик кишига албатта ғазаб қилади» деган.

Қисқаси, мулойимлик, самимийлик, камтарлик каби фазилатлар инсонни улуғлайди, унга ажиб гўзаллик бахш этади.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ,
А. Авлоний номидаги халқ таълими ходимлари малакасини ошириш марказий институтининг тарбиявий ишлар ва меҳнат таълими кафедрасининг мудири, доцент.

Халқ табобати маслаҳатлари

СОҒЛОМ БЎЛАЙ ДЕСАНГИЗ...

Очиқ ҳавода кўпроқ юринг. Дам олиш кунларида табиат бағрига чиқинг. Бунда айрим нарсаларга эътибор беришни унутманг. Чанқасангиз — сув ичинг.

Лекин... сувнинг сувдан фарқи бор. Табибларнинг фикрича, ҳамма сувларни ҳам бирдай ичиб бўлавермас экан. Тоғ чўққиларидан оқаётган сув энг тоза бўлиб, ҳар жиҳатдан фойдали. Секин оқаётган сув эса соғлиққа зиён етказади. Унда зарарли моддалар бор. Қолаверса, бу сув тиш ва юракка салбий таъсир кўрсатади. Кўм-кўк ўтлар орасидан чиқаётган, тағи кўкарган сув ҳам ҳосиятли эмас. Асаби бузилган, ҳар нарсага аччиғи чиқиб, кўз ёши қиладиган одамларга совуқ сув фойдали.

Қорни шишадиган, овқатни яхши ҳазм қилолмайдиганлар қайнатилмаган сувни ичмаганлари маъқул. Қайнатилган сув бир суткадан кейин истеъмол қилинса, айни муддао.

* * *

Овқатни ҳам ўйлаб истеъмол қилиш керак. Қатиқни шаробга, сут-қатиқни балиққа, сутни ҳўл мевага аралаштириш тўғри келмайди. Тухум билан балиқ бирга ейилмайди. Нўхат сут ва қатиқ билан аралаштирилмайди. Асал билан ёғ ҳам шундай. Мис идишда эса овқат сақланмайди.

* * *

Европа шифокорлари касалликка қарши дори излайдилар. Шу дорининг ёрдамида организмдаги патологик ўзилишларни тўхтатиш мумкин, деб ҳисоблайдилар. Тибет тиббиётида эса шундай фикр бор. «Атрофингдаги барча ўсимликлар дори-дармондир. Кўпинча тўйларда, турли зиёфатларда ҳаддан ташқари кўп овқат ейилади. Оқибатда эса семириб кетиш, ошқозон ва ичак оғриғи, нафас олишнинг қийинлашуви, кўнгил айниши, рангнинг ўзгариши каби нохуш ҳолатлар келиб чиқади.

Бундай пайтда нима қилиш керак? Аввал овқат ейишни тўхтатиш лозим. Усиз ҳам тўлиб кетган ошқозон ва ичакка қўшимча овқат — қўшимча касалликдир. Чуқур-чуқур нафас олиб, пиёда юриш ёки уйда кўпроқ ҳаракат қилиш керак. Уйқуга кетиш олдидан ёки эрталаб тонгда оч қоринга ҳуқна қилинади, ичак ювилади. Иложи борича овқат жуда кам ейилади. Ёки фақат енгил овқатлар истеъмол қилинади: гречка, қайнатилган гуруч, қора нон ёки суви қочган нон. Жухорининг попуги, ромашка, шиповник, наъматак, тоғрайҳон каби ўтлардан дамлаб ичиш фойдадан холи эмас. Бундай ҳолларда кўк чойнинг аҳамияти жуда каттадир. Кўк чой ошқозон ва ичакдаги барча ортиқча нарсаларни чиқариб ташлашга кўмак беради, қонни тозалайди, рангни тиниқлаштиради.

* * *

Қовун, тарвуз, бодринг, шафтоли сийдик йўлларини тозаловчи бир восита бўлиб, шишларни йўқ қилиш хусусиятига эгадир. Лекин уларни ҳам бир-бирига аралаштириб истеъмол қилавериш ярамайди.

* * *

Агар ошқозонингиз тўлиб кетган бўлса, ўзингизни ёмон сезаверсангиз, овқат еб бўлгандан сўнг 3 соатдан кейин мажбур қилиб қайт қилиш керак — 1-1,5 литр илиқ қайнатилган сув ичиб, ошқозонни ювиб ташлаган маъқул.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Туркиянинг 100 минг киши яшайдиган Урғу туманидаги Ашаги Кузу қишлоғида 24 ёшли Нозимни ҳамма танийди. Нозим 24 ёшда бўлса-да, ҳали ҳам чақалоқ. Туғилганда 2,5 килограмм эди. Ҳозир эса оғирлиги 4 килограмм. Бўйи ярим метр. 24 йилдирки, онаси Ойша хола уни ҳамон кутариб юради. Қошиқ билан овқат едиради, қучоғида олиб ётади. Нозим 24 йилда фақат «она» ва «кел» деган калималарни ўрганди. Юзидаги ажинлар ва кўзидаги маҳзунлик унинг ёши улуғлигидан дарак беради, холос. Яқинда эса Нозимни аскарликка чақиришди. Шу баҳонада уни бутун Туркия таниди. Аскарликка чақирув комиссияси уни текширувдан ўтказиб «соғлом», дея хулоса чиқарди. Лекин чақалоқни аскарлик хизматидан озод қилишди. Унинг ўсмай қолгани, тўғрироғи ўсмаётганининг сабабини айтиб берадиган доктор ҳали топилган эмас.

* * *

Худди шу Урғу туманида яна бир ҳайратли инсон яшайди. Унинг исми Ашрафбей. Туркиянинг машҳур рассоми, ёши 42 да. Дунёга келганда кўзи кўр эди. 6 ёшдан бошлаб расм чизади. Унинг талаби битта — жимжимлик. Жимжитлик қўйнида расм чизар экан, рангларни танлаш, ўзи кўрмаган нарсаларни ўхшатиб чизиши ҳар қандай кишини ҳайратга солади. Портрет чизар экан, бирор бир кишининг расмини қабартма картон қоғозга кўчиради ва чизгиларни ўрганади. Кейин эса портретни қойилмақом қилиб чизади. У Туркия Президенти ва Бош вазирини ҳам мана-ман деган рассомлардан ўтказиброқ чизган. АҚШ, Голландия ва Францияда у чизган 400 та расм кўргазмаларга қўйилди. Ашрафбейнинг кўзи кўр бўлишига қарамай, яна бир ҳайратли томони — инсонларнинг товушларини эшитиб, расмларини чизишидир.

* * *

Бугунга қадар осмондан нелар ёғмади. Аммо Бурса вилоятининг Мустафо Камол пошша шаҳарчасидагилар ҳеч ким кўрмаганини, ҳеч ким эшитмаганини кўриб гувоҳи бўлишди. Бир соат давомида осмондан қор каби капалаклар ёғди. Кимлардир қўрқиб уй-уйларига бекиниб олишаркан, кимлардир капалаклар қуршовида расмга тушишди. Капалаклар узоқ яшашмади. Ерга тушгач, бир кечадан кейин ўлиб қолишди. Ерга қор тўшалгандек капалаклар тўшалган эди. Шаҳар ўт ўчирувчилари капалакларни йиғиб олишди. Бир нечтасини текширувга олган олимлар жумбоқни еча олмадилар.

БИЛАСИЗМИ?

Дейдиларки, шодликдан ҳеч ким ўлмаган. Лекин бахтдан ўлганлар бўлган. Халқ олқишларидан буюк Софоклнинг юраги ёрилган. Қадимги шоир Филемин қаттиқ кулганидан, немис файласуфи Лейбницнинг жияни унинг ўлим тўшагидан 600 000 франк топиб, хурсанд бўлганидан юраги ёрилган экан.

* * *

... Шахматлар икки минг йил олдин Ҳиндистонда пайдо бўлган.

* * *

... Ўзбекистон футболчиларининг Халқаро учрашуви 1928 йили Москвада бўлган. Республикамиз футболчилари I Бутуниттифоқ спартакиадаси аъзолари бўлишган ва Швейцария футболчилари билан куч синашган. Ўшанда ўзбек футболчилари 8:4 ҳисоби билан ғалаба қозонганлар.

* * *

Уйларни номерлаш қачон одат бўлди? XVIII асрда Лондон шаҳрида биринчи марта уйларни тартиб сонлари билан белгилаш бошланган, чунки хатларни етказишда хат ташувчилар қийналиб кетишган. Шундан буён почта ходимлари ўз ишларидан шикоят қилмайдилар, десак ҳам бўлади.

* * *

... Биринчи от тақаси қачон пайдо бўлган? Археологларнинг айтишларига қараганда — эрамиздан олдинги VI асрда.

* * *

Буюк астроном Коперник тиббиёт соҳасида ҳам ишлаган. У ўз замонида машҳур табиб номини олган экан.

Зарифа ЭШМИРЗАЕВА тўплаган.

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН — БЕЛОРУСЬ ҚЎШМА КОРХОНАСИ
«ЎЗБЕКМАШСЕРВИС»

Тошкентдаги омборхонасидан МАЗ туркумидаги автомобилларини, МТЗ экскаваторлари ва тракторларини, автомобиллар ва тракторлар учун бошланғич бутликдаги

Д-243, Д-245, ЯМЗ-238-2М

дизель двигателларини сўмда пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

Нархлари заводникидан арзон.

Манзил: Тошкент шаҳри, Усмон Носир кўчаси, 140-уй.
Алоқа учун телефони: (3712) 50-06-13.

«Ўзбекмашсервис»:
Тошкентдаги омборхонасидан маҳсулотлар сотади.

«САВДОСЕРВИС» ЖАМОА КОРХОНАСИ

Қуйидаги молларни нақд пулсиз ҳисоб рақамига пул ўтказиш орқали майда ва улгуржи тарзда бозор баҳосидан паст нархда сотади:

1. Чинни идишларнинг Осиё ва Европа навлари. 2. Қиррадор стаканлар. 3. Эмалланган идишлар, қора тунука челаклар. 4. Занглamaйдиган пўлатдан ясалган ошхона анжомлари (қошиқ, пичоқ, санчқи) ва алюмин қошиқ ва санчқилар. 5. Турли хил пичоқлар. 6. Сиғими 16-22 литрли алюмин қозонлар. 7. Электр буюмлар: чангютқич ва дазмоллар. 8. Электр ёритиш арматуралари. 9. Хорижда ясалган 12-разрядли кичик калькуляторлар. 10. Офис ва корхоналар учун идоравий ҳамда умумий овқатланиш мебеллари, раҳбарларга мўлжалланган креслолар, аппаратура ва сервизлар турадиган столчалар. 11. Юмшоқ ва нафис жиҳозлар: эшик ва дераза пардалари, тўр-пардабоп буюмлар, ярим жун рўмоллар, оқ ва қорамтир халатлар. 12. Дастурхон ва қўл сочиқлар. 13. Гилам ва тафта буюмлари (поёндоз, гилам, шолча). 14. Металл жовонлар ва пўлат сандиқлар. 15. Савдо-ошхона жиҳозлари. 16. «Сорго» супургилари, ўйма қулфлар. 17. Электр элаклар, МП-250 русумли идиштовоқ ювувчи машиналар. 18. Сунъий гуллар.

Мурожаат учун телефонлар: (3712) 90-40-37, 90-52-54, 90-54-84
Тошкент шаҳри, Зебо Шамсутдинова кўчаси 41-уй, 68-автобуснинг «Подъемник» заводи бекати.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Осиё-Вест» Ўзбек-Германия қўшма корхонаси

Қуйидаги маҳсулотларни:
Австрияда мол гўштидан тайёрланган икки хил консерваларни;
Белгиянинг «МИКАДО» кўк нўхотини;
Таиланда консерваланган «Ананас бўлак»ларини;
Испаниядан келтирилган ананас шарбатлари ва бир литрлик ҳажмдаги махсус халтачаларга қадоқланган апельсинларни
сотади.

Шунингдек, қўшма корхона омборидан нархи туширилган ксерокс, факс, компьютер ва калькуляторларни ҳам сотиб олиш мумкин.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент шаҳри, Фурқат кўчаси, 1-уй (Халқлар дўстлиги саройи рўпарасида)
Мурожаат учун телефонлар: 45-55-65, 45-70-65

Ёз — ўтмоқда соз

МАРОҚЛИ КУНЛАР

Раҳматулла Зарипов «Алоқачи» оромгоҳига Урганчдан келиб дам олди. Катта гулхан атрофида шу ерда танишган дўстлари билан хайрлаша туриб:

— Оқтош бағрида, шу тоғ ва ўрмонларда ўтказган кунларимни, сизларнинг ҳаммангизни бир умр унутмайман, — деди.

Лагерда унга ҳамма нарса маъқул келди. Муздек зилол сувли ҳовузда чўмилиш ҳам, қувноқ танловлар, кино-ю дискотека ҳам. Спорт тўгаракларидаги машғулотлар, олис-яқин қоялар, булоқлар сари саёҳатларни айтмайсизми?! Тарбиячи Саодат опа Матчонова Хоразмдан олиб келган 35 болани ўз бағрида ардоқлаб юрди. Уларнинг «Қувноқ болалар» отряди оромгоҳ очилиши куни Хоразмнинг шўх-чан ҳазил рақсини ижро этиб, биринчи ўринни олди. Шу-шу бирор тадбир уларнинг қўшиқлари, рақсларисиз ўтмайдиган бўлди.

Қўшни Қорақалпоғистондан келган болаларнинг «Мушкетёрлар» отряди ҳам «Реклама» кўрик-танловида оромгоҳ ҳаётидан саҳналаштирилган ўйинлар ижро этишиб, биринчи ўринни эгаллашди.

Баланд тоғ бағридаги «Эльбурс» оромгоҳида ҳам болалар мириқиб дам олишмоқда. Ҳар сменада Оролбўйи экологик буҳрони минтақасидан келган 150 ўғил-қиз бу ерда ўз соғлиғини тиклаб олаётир.

— Оромгоҳда замонавий ускуналар билан жиҳозланган соғломлаштириш маркази ишлаб турибди, — дейди қорақалпоғистонлик дам олувчилар гуруҳининг раҳбари Турдибой Шомуродов. — Тоза тоғ ҳавоси, зилол сув, соя-салқин жойларда нимжон ҳолда келган болаларимиз ҳам тез кучга тўлиб, соғайиб кетмоқдалар. Хонсулув Сарибоева, Халилулло Назиров, Зулфия Аҳмедова сингари тарбиячи ва етакчилар оромгоҳдаги ҳар бир кун болаларимиз учун мазмунли, фойдали ўтишини таъминлашаяпти.

Маълумотномадан: Июнь ойида мамлакатимизнинг хушманзара жойларида 860 та соғломлаштириш оромгоҳи иш бошлади. Уларнинг 533 таси шаҳарлардан ташқарида жойлашган. Биринчи сменада 108 минг бола соғломлаштирилди. Умуман, бу мавсумда 376 мингга яқин ўқувчи ўз таътилини оромгоҳларда ўтказади. Йўлланмаларнинг ярми — етим-есирлар, болалар уйлари ва интернатлари тарбияланувчилари, кўп болали, муҳтож оилалар фарзандларига текин берилади. Қолган қисми учун харажатларнинг фақат 10 фоизигина ота-оналар «ҳиссаси»га тўғри келади.

Касаба уюшмалри Самарқанд вилоят кенгаши маданият бўлимининг мудири Сайфулло Раҳимов телефон орқали хабар қилади: Бугун вилоятимизнинг тоғли минтақаларида 34 та оромгоҳ ишлаб турибди. Уларда ҳозиргача 12 минг бола дам олди. «Красний двигатель» корхонасининг Оҳаликдаги оромгоҳи, дон маҳсулотлари бошқармасининг Омонқўтондаги «Баҳора», шойи ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Мусаффо» оромгоҳларида болалар ёзни айниқса мазмунли ўтказишяпти. Каттақўрғон туман хўжаликларининг биргаликдаги жамғармаси ҳисобига ташкил этилган Абдулла Мўминов номли оромгоҳда ўғил-қизларимиз мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма нарса муҳайё.

Самарқанд вилоят халқ таълими бошқармасининг болалар ва ўсмирлар ижодиёти маркази Вячеслав Болдев раҳбарлигида уч ижодий гуруҳ ташкил этиб, оромгоҳларда тарбиявий-ижодий ишларни йўлга қўйишга, тўгараклар, саёҳатларни ташкил этишга кўмаклашаяпти.

Умуман, ўлкамизда тўкин-сочинли ёз кезлари болаларимизнинг яхши дам олишларини ташкил этишга алоҳида эътибор берилаётир. Ёлғиз Оролбўйи минтақасидан 4 минг болани Тошкент вилоятининг хушманзара, тоғли жойларида дам олдириш чоралари кўрилмоқда. Қорақалпоқ ва Хоразм болаларини энг яхши оромгоҳлар ўз бағрига олаяпти. Чунончи, улар «Алгоритм» заводининг Чимён тоғларида жойлашган «Эльбурс», Тошкент шаҳар юк автомашиналари корхонасининг Бўстонлиқдаги Стрельцова номли, Узбекистон кабель ижара-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Хондайлиқдаги «Зилола», Тошкент тажриба корхонасининг «Конструктор» оромгоҳларида ўз саломатликларини тиклаб олмоқдалар. Фақат биринчи сменада экологик буҳрон зуғумини татиб юрган 1540 бола дам олдирилди. Ҳамма харажатларни Касаба уюшмалари Федерацияси ўз зиммасига олди.

Оромгоҳларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан бир маромда таъминлаб туриш учун ҳам кўп иш қилинмоқда. Ўзбексавдо, Ўзбекбирлашув оромгоҳларга керакли нарсаларни арзон нархларда етказиб бераётирлар. Болаларни оромгоҳларга олиб бориш ва олиб кетиш харажатлари ҳам имтиёзли асосларда ташкил этилмоқда.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгаши матбуот ва ахборот шўъбасининг мудири.

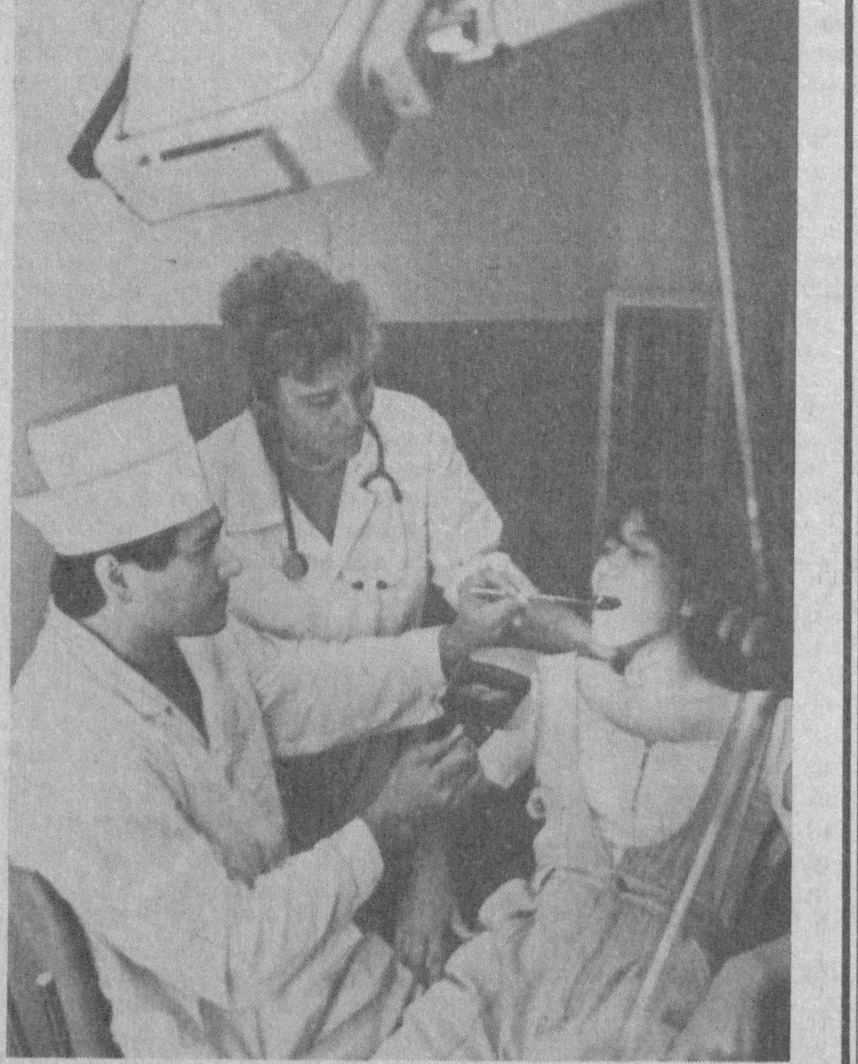

Суратларда: 1. «Эльбурс» оромгоҳи соғломлаштириш марказининг бош шифокори Ольга Саидвалиева ва шифокор Зиёдулла Ғаниев бемор қорақолпоқ қизини даволашяпти. 2. Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси кенгашининг консультанти Рашида Юсупова (ўнгдан иккинчи) «Эльбурс» лагери тарбиячилари ва етакчилари билан болаларнинг дам олишини ташкил этиш ҳусусида суҳбатлашмоқда.

Н. Муҳаммаджонов суратлари.

Спорт

ДАСТЛАБКИ БОСҚИЧ ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон Республикасининг «Соғлом авлод учун» Давлат дастури жисмоний тарбия ва спорт ҳақидаги қонунини амалга ошириш борасидаги ишини янада фаоллаштиришни талаб қилади. Натижада қишлоқ хотин-қизлари ўртасида оммавий жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириб, уларни кундалик турмушимизга кенг сингдириб бориш, соғломлаштириш машғулотларига аёлларни жалб этиш ижобий самаралар бериши табиий. Шу боис Ўзбекистон Республикаси Давлат Спорт қўмитаси, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси «Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмаси, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси, Республика Мустақиллигининг 4 йиллигига бағишлаб қишлоқ хотин-қизларининг XVII Спартакиадасини ўтказишга қарор қилди. Айни пайтда маҳаллий жойларда республика мусобақаларида иштирок этадиган кучли жамоалар аниқланмоқда. Сурхондарё республикамизда жисмоний тарбия ва спорт ишлари яхши йўлга қўйилган, зарур спорт базасига, юқори даражадаги жисмоний тарбия кадрларига эга бўлган вилоятлардан. Ўзбекистон қишлоқ хотин-қизларининг XVII Спартакиадаси якуний мусобақалари шу боис ҳам мазкур вилоятнинг Узун туманида ўтказилади.

Ушбу Спартакиада доирасида Сурхондарё вилоятида ўтказилган мусобақаларда 10 тумандан 120 спортчи қатнашди. Қизиқарли ўтган беллашувларда Денов тумани спортчи қизлари биринчи, ангорликлар иккинчи, Шўрчи туман вакиллари учинчи ўринни эгаллаадилар. Спартакиаданинг якуний қисмига эса Денов туманининг маҳорат кўрсатган спортчилари йўлланма олдилар. Шаҳрисабз туманида Қашқадарё вилояти хотин-қизлар спартакиадаси бўлиб ўтди. Бунда 12 тумандан 230 спортчи спортнинг 5 тури: енгил атлетика, стол тенниси, шахмат, шашка ва волейбол бўйича мусобақалашдилар. Қизиқарли ва байрам тусида ўтган беллашувларда Шаҳрисабз тумани хотин-қизлари биринчи ўринни эгаллаб, спартакиаданинг якуний қисми ўтадиган Узун туманига йўлланма олдилар.

А.ҲУСАИНОВ.

Олий лига

КУЧЛИ ОЛТИЛИК

Мамлакат миллий чемпионати қизгин паллага кириб бормоқда. Олий лигада кучли олтиликни ташкил этган жамоалар мавқеларини мустаҳкамлаб, карвонбоши бўлишга астойдил интилишмоқда.

Ҳал қилувчи давр ўйинлари муросасиз баҳсларга бойлиги билан мухлислар эътиборини тортмоқда. Қизиғи шундаки, кучли олтиликни ташкил этган жамоалар биронта ҳам очко йўқотмай, мавқеларини яхшилаб олишяпти. 17-тур ўйинларида бу жамоалар учрашувларни сафарда ўтказишларига қарамай, ғалаба натижасидан баҳраманд бўлдилар. Фақат пахтакорчилар «Политотдел» майдонида ўйнаб (6:0), ғалабага эришишди. «Нефтчи» эса «Чирчиқ» майдонида дуранг (1:1) ўйнади. «Нурафшон», «Навбаҳор», МҲСК, «Сўғдиёна» футболчилари сафар учрашувида муваффақият қозониб, очколарини янада кўпайтирдилар.

Олимпиада ўйинлари

УМИДВОР УЧРАШУВ

12 август куни Ўзбекистон олимпиада терма жамоаси ўз гуруҳида навбатдаги саралаш учрашувини ўтказади.

Бу учрашувга мухлислар катта умид боғлашмоқда. Боиси, футболчиларимиз учун ўз майдонларида сўнгги учрашувдир. Улар Қирғизистон терма жамоаси билан майдонга тушадилар. Қолган икки учрашувни сафарда — 2 сентябрда Тожикистон футболчилари билан, 7 октябрда Қозоғистон терма жамоаси билан майдонга тушадилар. Маълумки, терма жамоамиз Қирғизистон ва Тожикистон футболчиларидан устун келиб, 6 та очко жамғаришган. Жамоамизнинг ўз майдонида Қозоғистон футболчиларига имкониятни бой беришгани кўпчиликни ранжитганди. Айни пайтда қозоқ футболчилари 7 очко билан гуруҳ пешқадами бўлиб туришибди. Агар футболчиларимиз қолган учрашувларда ғалаба қозонишса, омадлари келиб олимпиаданинг финал ўйинларига бериладиган йўлланма учун курашни давом эттириш имкониятига эга бўлишлари мумкин.

Ёднома

ПАХТАКОРЧИЛАР ХОТИРАСИ

Ўн биринчи август куни собиқ пахтакорчилар хотирасига бағишланган иккита ҳал қилувчи ўйин ўтказилади.

Маълумки, хотира соврини учун ярим финал учрашувида «Сўғдиёна» — «Нурафшон» (3:2), «Навбаҳор» ва Янгийўлнинг «Мебелчи» (3:2) жамоалари ўзаро куч синашган эдилар. Ҳал қилувчи ўйинда «Сўғдиёна» ва «Навбаҳор» жамоалари майдонга тушадиган бўлишди. Бу учрашув Нарпай туманидаги «Москва» жамоа хўжалигида ўтказилади. Хотиравий мусобақа шунингдек, Тошкентнинг «Чилонзор» ўйингоҳида ҳам ўтказилди. Бу ерда ўсмирлар ўртасида халқаро мусобақа ташкил этилди. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси билан Чилонзор тумани ҳокимлиги ҳомийлик қилаётган бу мусобақада совринли ўринларга Алмати болалар ва ўсмирлар спорт мактаби, Зарафшоннинг «Прогресс» ва Тошкент олимпиада ўринбосарлари мактаби жамоалари талабгорлик қилишмоқда.

Мирзо АНВАР.

ДУШАНБА, 14

ЎзТВ I

17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
18.45 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
19.10 Футбол шарҳи.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Ўзбектелефильм" кўрсатади: "Ўз ерининг эгаси".
20.15 "Андижонлик тадбиркорлар".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 "Шаҳар бедарвоза эмас...".
22.20 ЎзТВ фондидан. Мақсуд Шайхзода. "Жалолиддин Мангуберди". Видеофильм. 1-қисм.
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Қўзмунчоқ".
19.00 "Таҳлил".
19.10 "Бу бўстон аро..."
19.40 "Оромгоҳлар қўйнида".
20.20 "Спорт-тайм".
20.50 — 22.20 "Офицерлар". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 22.45

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мулькарусель".
19.00 "Денгиз тўр тўқувчи аёллари". Телефильм.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
"ОМАД" таништиради:
19.50 Мустақиллик одимлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 "Жаҳон географияси".
21.40 Эълонлар.
21.45 Видео — "О".
23.25 Эълонлар.
23.30 "Курьер".
23.50 "...яна об-ҳаво ҳақида".
24.00 — 00.10 "Постфактум".

СЕШАНБА, 15

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 Мақсуд Шайхзода. "Жалолиддин Мангуберди". Видеофильм. 1-қисм.
9.05 Немис тили.
9.35 "Анъана ва замон".
10.25 "Ҳинд киноси саҳифаларида". Киноконцерт.
11.10 "Болангиз мактабга тайёрми?".
11.40 — 13.40 "Умидлар йили". Видеоканал.
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 "Бўй ўстирувчи дармон дори". Мультфильм.
18.15 Болалар учун. "Санъат ғунчалари".
18.40 "Юрт ҳақида қўшиқ". Телетомошабинларнинг талабларига биноан.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.05 "Ўзбекона лутф".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 Истиқлол ва истиқбол. "Тинчлик истар одамлар". Мусиқий композиция.
22.20 ЎзТВ фондидан. Мақсуд Шайхзода. "Жалолиддин Мангуберди". Видеофильм. 2-қисм.
23.35 Эълонлар.
23.40 — 00.05 "Ахборот".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
18.30 "Мультфейерверк".
18.45 "Табиат дунёси".
19.35 "Хусусийлаштириш: қадамбақадам".
19.55 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 Видеогид.
21.30 "Теле-ателье-шоу".
21.40 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.20 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 23.35

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Фильмлар ва тақдирлар".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.00 "Янги иқтисодиёт".
21.35 "Соккер-клуб".
22.20 "Жаҳон ва биз".
23.10 — 23.20 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЧОРШАНБА, 16

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 Мақсуд Шайхзода. "Жалолиддин Мангуберди". Видеофильм. 2-қисм.
9.20 Алифбо сабоқлари.
9.50 Лирик концерт.
10.20 "Ёшлик" студияси. "Ойдин йўл".
11.00 "Табиат оғушида". Кинодастур.
11.40 — 13.40 "Биз танлаган йўл". Видеоканал.
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. "Сеҳрли мўйқалам".
18.40 "Ислоҳот ва масъулият".
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Истиқлол ва истиқбол. "Камчиқ довони — манзил давоми".
20.10 "Тановор" миллий рақс ансамблининг концерти.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 Жаҳон мусиқаси дурдоналари. "Дивертисмент" балет спектаклидан парчалар.
21.55 "Ғаройиб ҳодиса". Бадиий фильм.
23.00 Эълонлар.
23.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Навбаҳор" — "Наврўз".
23.50 — 00.15 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Ёдингдами, дўстим...".
18.45 "Абадий қадриятлар".
19.20 Халқ саломатлиги йўлида.
20.05 "Шоҳсупа сари".
20.35 "Тошкент оқшомида".
21.35 — 23.10 "Кинематограф".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***

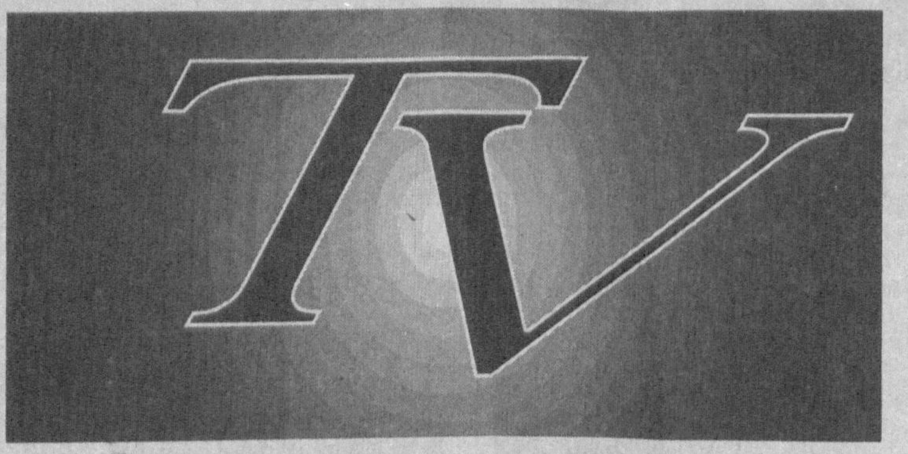

18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 23.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мультқарусель".
19.00 "Дўстлар, ҳамкасблар".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 Мустақиллик одимлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 — 23.50 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 17

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 "Ёз кунларидан бирида". Бадиий фильм.
9.10 "Ёшлик" студияси. "Эзгуликка интилиб".
9.50 "Ҳуқуқингизни биласизми?".
10.10 Мухтор Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваторияси талабаларининг концерти.
10.55 Янги китоблар.
11.25 — 13.25 "Маърифат". Видеоканал.
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 "Уч қурбақа". Мультфильм.
18.20 Истиқлол ва истиқбол. "Тарих, тақдир, муносабат". Муҳаммад Раҳимхон Феруз.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Оламга саёҳат". Кинокўрсатув.
20.20 "Юзма-юз".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 "Бу кўнгилдир, бу кўнгил...". Бастакор Комилжон Жабборов қўшиқлари.
22.15 "Товламачи". Бадиий фильм.
23.40 Эълонлар.
23.45 — 00.10 "Ахборот".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
18.30 Мустақиллик одимлари.
18.35 "Мультфейерверк".
18.55 "Қирол репортажи".
19.40 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.15 — 22.55 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.50
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.50 — 22.45

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Романс кечаси".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Очиқчасига суҳбатлашайлик".
21.30 "Эллада".
22.15 "Қалбим кўри". Айдар Галимов.
22.55 — 23.25 "Уммондан томчи".

ЖУМА, 18

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 "Оролчадаги саргузаштлар". Бадиий фильм.
9.10 Немис тили.
9.40 "Ёшлар ва замон".
10.10 "Созимда севги васфи". Концерт.
10.40 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
11.10 "Аҳвол қандай, чемпион?".
11.35 — 12.05 "Бир актёр театри". С. Зуннунова. "Гуллар юзида ханда".
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Курсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. "Доно бобо даврасида".
18.50 "Сиҳат-саломатлик".
19.25 Эълонлар
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Бевосита мулоқот.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
22.20 "Бардош". Бадиий фильм.
23.30 Эълонлар.
23.35 — 24.00 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар дунёси.
19.00 "Билиб қўйган яхши".
19.25 "Тажриба ва тадқиқотлар".
19.55 "5+1". Ўсмирлар учун кўрсатув.
20.25 "Бизнес-академия".
20.50 "Тошкентнома".
21.50 — 23.00 "Шимоллик келин". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.50
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.50 — 22.50

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Уй-музейга таклиф этамиз".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 Мустақиллик одимлари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 "Кулгига нима етсин".
21.35 "Автосалон".
21.55 "Америка юлдузлари".
22.25 Эълонлар.
22.30 "Даракчи".
22.40 Эълонлар.
22.45 — 00.25 Видео — "О".

ШАНБА, 19

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 "Милициядаги ҳодиса". Бадиий фильм.
9.30 "Илҳом". Телевизион клуб.
10.15 "Ўзбекистон — Ватаним маним". Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 2 йиллигига бағишланган видеофильм.
11.55 "Миразиз куйлаганда". Фильм-концерт.
12.25 "Қувноқ стартлар". Белоруссия — Ўзбекистон мактаб ўқувчиларининг дўстона учрашуви.
13.10 — 14.10 "Ёшлик студияси. "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи" почтасидан.
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. "Кичкинтоймиз — гижингтоймиз".
18.35 "Ёшлик" студияси. "Меҳригиё".
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Тожикистонлик хонандалар Қодир Мирашуров ва Шуҳрат Давлатов.
20.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Мустақиллик одимлари.
21.30 Эълонлар.
21.35 "Меҳр қолур, муҳаббат қолур". Алп Жамол таваллудининг 80 йиллигига.
22.35 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Трактор" — "МҲСК".
23.20 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультфейерверк".
9.30 "Табиат дунёси".
10.20 "Ҳусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.40 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
11.55 Видеогид.
12.15 "Теле-ателье-шоу".
12.25 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
13.05 "Кинонигоҳ".
14.45 — 18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".
*
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Пульс". Хабарлар.
19.30 "Акс садо".
20.00 "Менинг кучам".
20.15 "Антенна".
20.50 "Эсдалик учун дастхат".
21.15 — 22.45 "Кинематограф".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.30 — 20.45
*
20.45 — 22.00 ЎзТВ. Бадиий фильм.
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.00 — 23.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 "Ғафур, Ҳамза ва бошқалар..."
11.00 "Диққат, табиат!". Телефильм.
11.30 — 12.35 Болалар учун фильм.
* * *
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультқарусель".
18.55 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.20 "Тайга фонидаги монолог". Телефильм.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Монитор-Осиё".
20.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
20.45 "Ширу-шакар" (тожик тилида).
21.25 "Интердиалог".
22.05 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.
22.15 — 22.45 "Тараққиёт".

ЯКШАНБА, 20

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 Мустақиллик одимлари.
8.05 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.30 "Шоҳруҳ" клуби.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Умрнинг унутилмас лаҳзалари". Сулаймон Азимов.
11.45 "Цирк! Цирк! Цирк!".
12.30 "Қўшиқларим сизга армуғон".
13.00 — 14.00 "Театр ва замон".
***
17.55 Мустақиллик одимлари. Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Мультипанорама".
18.35 I Марказий Осиё ўйинлари олдидан.
19.00 "Ойнаи жаҳонда...".
19.20 Мустақиллик одимлари.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 "Кўнгил".
20.10 "Ишингиз бароридан келсин!".
20.20 "Шарқ дурдоналари".
20.35 "Гиннес-шоу".
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Мустақиллик одимлари.
21.35 Эълонлар.
21.40 "Оҳанглар оғушида".
22.05 "Юлдузли онлар". Якшанба куни дастури.
00.15 Эълонлар.
00.20 — 01.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Пахтакор" — "Темирйўлчи".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
10.00 Мустақиллик одимлари.
10.05 "Мультфейерверк".
10.25 "Қирол репортажи".
11.10 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
12.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.45 — 14.25 "Кинонигоҳ".
***
17.00 "Совға".
17.30 "Жаҳон географияси".
18.20 Эълонлар.
18.25 Видео —"О".
20.05 Эълонлар.
20.10 "Курьер".
20.30 "... яна об-ҳаво ҳақида".
20.40 "Постфактум".
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 "Компьютер-Осиё".
21.40 "Кулгига нима етсин".
22.05 "Америка юлдузлари".
22.35 Эълонлар.
22.40 "Даракчи".
22.50 Эълонлар.
22.55 — 00.35 Видео — "О".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.20 — 21.55
*
РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.55 — 22.25
*
22.25 — 23.45 ЎзТВ. "Ўғлингсиз келма". Бадиий фильм.

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
9.00 "Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!". Мультфильм.
9.30 "Менинг кучам".
9.45 "Хонадонингизга тинчлик-хотиржамлик".
10.45 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
12.25 — 12.35 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.10 "Мусиқий саёҳат".
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 "Булоқлар кўз очганда".
20.30 "Дунё эшиги".
21.10 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.10 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.20 "Ўзбекистон — ҳамкорлик йўли".
23.00 "Бу ажиб дунё".
23.20 — 23.30 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

Тошкент шаҳар ва вилоят касаба уюшмалари кенгашлари жамоаси шаҳар касаба уюшмалари кенгаши бўлим мудири Қ.Қ. Дадабоевга падари бузруквори

ҚОДИРЖОН ОТАНИНГ

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади. Марҳумнинг жойи жаннатда бўлсин!

ИШОНЧ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир
Саидакром САИДВАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Акмал АКРОМОВ, Рустам АБДУРАЗЗОҚОВ, Абдуманнон АЛИМБОЕВ, Дилбар ЖАҲОНГИРОВА, Турғун НАЗАРОВ, Муҳаммаджон ОТАҚУЛОВ, Муҳайё ТЎЛАГАНОВА, Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА, Баҳодир УМРЗОҚОВ, Тўлқин ҚОЗОҚБОЕВ.

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР
Касаба уюшмалари ва мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79. Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар —56-87-78, 56-87-63. Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда —3-82-18. Навоийда —3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-22. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-48-53. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
• Сотувда эркин нархда.
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Матбуот Давлат қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.
• IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Буюртма Г- 0360. Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди — 20.00. Масъул навбатчи: Носир ТОШЕВ 123456